

# МЕТА

ЧАСОПИС ЛЬВІВСЬКОЇ АРХІЄПАРХІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ

## о. Іван Галімурка: «Тішить те, що люди питають: коли буде газета?»

### Інтерв'ю

У розпалі цьогорічного літа Високопреосвященний владика Ігор, Митрополит Львівський, на прохання о. Івана Галімурки, звільнив його від обов'язків головного редактора архієпархіальної газети «Мета». Над газетою о. Іван трудився понад 14 років, які припали на час нової, світлої та неповної багатьма подіями сторінки історії даного часопису. Про цю історичну сторінку і про працю над газетою ми поговорили із о. Іваном Галімуркою.

– Отче Іване, скажіть, будь ласка, коли Ви уперше познайомились із газетою «Мета»...

– Я з дитинства любив читати, завжди читав, не суттєво, що це було – книжка, журнал, газета. У той час, коли я став на стежку священства, не було багато релігійних друкованих видань. Але завжди хотілося прочитати чогось нового. Пригадується, у свій час блаженної пам'яті митрополит Володимир (Стернюк) випустив кілька номерів газети «3 нами Бог». Це було щось таке світле, нове, адже на той час релігійних газет, по-суті, і не було. Дещо згодом, коли УГКЦ почала творити свої структури, було створено і редакцію відновленої газети «Мета». У той час я був співробітником в Архикафедральному соборі св. Юра, тож мав нагоду перечитувати цей часопис, хоча виходив він нерегулярно. З часом «Мета» трохи занепадала, втратила свій вигляд, свій вплив, і навіть дійшло до того, що вона стала простим інформаційним листком, котрий виходив на кількох аркушах формату А4. Згодом газету редагувала редакція радіо «Воскресіння». Відтак, через певний час, очолити архієпархіальну газету запропонували мені. Я погодився і в 2003 році став її редактором.

– Розкажіть, будь ласка, докладніше про пропозицію бути головним редактором...

– Це не є жодною таємницею. Очолити «Мету» мені запропонував світлої пам'яті Блаженніший Любомир Гузар. У відповідь я сказав, що не маю досвіду журналістської праці і ніколи її не сповняв, – на що Блаженніший наполог: «Отче, все буває вперше». Ці слова і довір'я Блаженнішого мене захолили і я погодився прийняти цей уряд.

– З якими негараздами Ви зустрілися, коли стали головним редактором?

– Все було невідоме і незрозуміле. Не було жодного досвіду, не було жодної технічної і матеріальної бази. Єдине, що в мене було, так це свідоцтво про державну реєстрацію газети. Мабуть, Господь хотів, щоб ми познайомились з паном В'ячеславом Чижевським. Саме з ним ми пройшли цікавий шлях творення нашої газети. Ще одним чудовим членом нашої команди став пан Святослав Смуk. Ось так утрюх ми склали редакцію архієпархіальної газети «Мета» і створили її сучасний вигляд. Я широ дячний моїм співробітникам, моїм приятелям і навіть – друзям, за співпрацю, за гарно проведений час, за розуміння.

Творити сучасну «Мету» ми розпочали на церковному комп'ютері, у захристії храму свв. Ольги і Єлизавети (м. Львів). Редакторство для мене стало справою честі. Цій праці я уділяв немало свого вільного часу. Найперше потрібно було освоїти роботу на комп'ютері і комп'ютерні програми, ті

ж Windows і Word, навчитися розрізняти формати файлів, додавати ілюстрації, – для мене це все було нове. Адже ніхто цього всього не навчав. Згодом нашої редакції виділили приміщення при Курії Львівської архієпархії УГКЦ; також ми отримали два вживані комп'ютери і купили дещо з потрібних засобів.

– На Вашу думку, яке досягнення вдалося Вам здобути для газети?

– Найпершим і найбільшим нашим досягненням є те, що ми зберегли і розвинули газету. Багато ж газет з різних причин припинили своє існування. Як приклад можна назвати релігійну газету «Арка» – її також не стало. А наша «Мета», як бачимо, сьогодні має свого читача, має свою нішу, має своє лице. Тішить те, що люди чекають на її вихід, часто телефонують, запитують про наступний випуск. Також можемо оцінити те, що спочатку ми друкувалися на восьми сторінках, потім було дванадцять, тепер – шістнадцять сторінок. Це говорить про динаміку. Ще одним із наших досягнень вважаю те, що газета стала кольоровою. Зараз віддаю моему наступнику газету на належному рівні, якого нам вдалося досягнути, і можу сказати, що пишаюся нашою працею і виконаним дорученням Блаженнішого Любомира і Митрополита Ігора.

– За час вашої праці у газеті «Мета» були різні цікаві, але тимчасові рубрики. Для прикладу – той же «Клуб знайомств». Як вони виникали і чому зникали?

– Ви згадали рубрику знайомств, яка публікувалась у нашій газеті майже три роки. Цим займалася окрема людина, що готувала матеріал, котрий ми подавали у газету. Траплялися, на жаль, прикрі моменти, коли дописували люди невірніважені чи неадекватні, і, відповідно, до нас приходили скарги як від читачів, так і від дописувачів. З часом ми побачили, що кількість оголошень зменшилася, а ті, що були – повторювалися від тих самих абонентів, тож ми вирішили, що цю рубрику необхідно закрити.

Також була рубрика, а й навіть ціла сторінка, для дітей. Появилися нові релігійні видання для дітей, зокрема, «Зернятко», «Світ дитини» тощо, тож ми вирішили не дублювати їх і припинили вихід цієї сторінки у нашій газеті. Ще була у нас рубрика, де ми розкривали такі болючі теми, як вплив секти «свідків Єгови». Можу пригадати катехитичну сторінку, де ми подавали гарні публікації покійного отця Богдана Гнатиська. Звісно, усього не пригадаєш, але більшість започаткованих нами рубрик і тем і зараз залишаються на сторінках нашої газети.

– Отче Іване, а можете пригадати якісь кумедні або смішні випадки за час праці в газеті?

– Та траплялося... От ми згадували рубрику знайомств. Якось до мене прийшла одна пані з проханням чи то з пропозицією: «Маю файного сина, – може, Ви б його якось оженили?» Чи інша пані телефонує: «Мій син не може оженитися, – може, Ви б якусь дівчину йому підшукали?» Себто хотіли зробити з мене сваху.

– За час праці головним редактором що корисного і важливого Ви почерпнули для себе?



– Для себе я зробив такий поважний висновок. Ми живемо в період, коли дуже швидко минає час, і багато людей на це звертає увагу. На мою думку, причиною цього є дуже швидка передача інформації. Цей рух інформації, ба, більше – ця навална інформація спричиняє оце прискорення. А це прискорення витісняє з нашої уваги зацікавленість Божими речами. З тієї причини я вважаю, що газета «Мета» є потрібною, бо вона покликана поширювати правду про Бога, подавати правдиву інформацію про життя Христової Церкви. Однак хочу побажати, щоб засобом церковної інформації приділялося більше уваги. Тут має бути розуміння, що подача правдивої інформації є дуже важливою в житті Церкви.

– Отче Іване, що Ви хотіли б побажати постійним читачам газети «Мета»?

– Найперше хочу подякувати всім читачам і дописувачам за цей час, що ми мали змогу разом працювати, спілкуватися, ділитися, радіти. Для мене це є новий досвід, тому що завжди був націлений, щоби здобути і подати читачам нову, свіжу і гарну інформацію. Це зобов'язувало мене більше цікавитись речами духовними, літературними та інформаційними. Зараз хотів би побажати, щоб читачів нашої газети стало ще більше, щоб вони були активніші, дописували про життя парафій, громад, сіл, храмів.

Дякую також світлої пам'яті Блаженнішому Любомиру, дякую Митрополитові Ігорю, дякую владикам Венедикту і Володимирові за те, що вони довіряли мені виконувати обов'язки редактора; натомість наша редакція старалась якнайкраще виконувати свою працю. Бажаю новому головному редакторові успіху і нових звершень. Хай Господь допомагає газеті «Мета» осягати нові інформаційні горизонти.

Розмовляв о. Богдан Луковський,  
новопризначений  
головний редактор  
газети «Мета»

• ВЕРЕСЕНЬ •  
2017 РОКУ БОЖОГО  
• ЧИСЛО •  
135 / 7





## Широ вітаємо Високопреосвященного Митрополита Ігоря із 65-літтям!



3 серпня духовенство та вірні Львівської архієпархії привітали Високопреосвященного владика Ігоря, Архiepіскопа і Митрополита Львівського з його 65-літтям.

*«Дякуємо Творцеві за великий дар Вашого життя та ревного служіння, Вашу мудрість і батьківську опіку. Нехай Милосердний Господь щедро обдарує Вас миром і всілякими благодатями, благословляє на мужнє і чисте служіння, скріпляє і провадить у Своїй правді та невичерпній Любові! З молитвою і подякою Господеві за Вас – вірні Львівської архієпархії» – написано на офіційному сайті Львівської архієпархії УГКЦ.*

Редакція газети «Мета» присланується до привітань та бажає Митрополитові Ігорю многих і благих літ архієрейського служіння.

### МИТРОПОЛИТ БЛАГОСЛОВИВ ПОЧАТОК НАВЧАЛЬНОГО РОКУ У ЛЬВІВСЬКОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ

31 серпня Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, благословив студентів Львівського національного медичного університету імені Данила Галицького. Митрополит побував на урочистій академії з нагоди початку нового навчального року, де звернувся з напутнім словом до студентів і викладачів університету та уділив їм архієрейське благословення на успішне навчання.

### МОЛИТОВНИЙ ПОЧАТОК ДНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ДІАСПОРИ У ЛЬВОВІ

Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, взяв участь у відкритті Днів української діаспори у Львові.

У неділю, 27 серпня, перед пам'ятником Праведному Митрополиту Андрею на площі святого Юра відбувся концерт-відкриття Днів української діаспори, приурочених 50-й річниці Світового конгресу українців.

Відтак Митрополит Львівський очолив Велику Вечірню з Литією в архієпархіяльному соборі святого Юра з нагоди празника Успення Пресвятої Богородиці. Участь у богослуженні взяли парафіяни собору та делегати Світового конгресу українців.

## Митрополит очолив молитву у День Незалежності України

24 серпня, у День незалежності України, в архієпархіяльному соборі святого Юра відбулася Архiepірейська Божественна Літургія за мир в Україні. Її очолив Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, у співслужінні з Преосвященним владикою Володимиром, єпископом-помічником Львівської архієпархії, та сотрудниками собору. Співом богослуження супроводжували брати-семінаристи Львівської духовної семінарії Святого Духа.



28 серпня Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, відвідав парафію Успення Пресвятої Богородиці (м. Львів, вул. Максимовича, 26) з нагоди храмового празника. Тут він очолив Архiepірейську Божественну Літургію у співслужінні з сотрудниками парафії та

## Концерт «Син – великому батькові» в соборі святого Юра

21 серпня в архієпархіяльному соборі святого Юра відбувся концерт «Син – великому батькові» в рамках фестивалю «LvivMozArt». У програмі прозвучали, зокрема, кантата, яку Франц Ксавер Моцарт написав на честь відкриття пам'ятника батькові у Зальцбурзі, і «Реквієм» Вольфганга Амадея Моцарта. Цей твір уже звучав 191 рік тому у соборі св. Юра у виконанні Львівського хорового товариства св. Цецилії, яким диригував його засновник – Франц Ксавер Моцарт.

Нині ж музичні твори виконували солісти Софія Соловій, сопрано (Україна-Італія), Зоряна Кушплер, мецо-сопрано (Україна-Австрія), Михайло Малафій, тенор (Україна), Ігор Царьков, бас (Україна-Німеччина), а також

Галицький академічний камерний хор (Україна), академічний симфонічний оркестр «INSO-Львів» (Україна), камерний хор «Gloria» (Україна) під



У неділю, 6 серпня, в с. Підлисса (Золочівський район на Львівщині) відбулося традиційне вшанування пам'яті о. Маркіяна Шашкевича. З цієї нагоди Підлиську гору відвідав Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський. Він звершив тут Архiepірейську Божественну Літургію у співслужінні з місцевим та запрошеним духовенством, а відтак очолив молитву на могилі стрільців УГА.



## Митрополит Ігор відвідав парафію Успення Пресвятої Богородиці

запрошеним духовенством, під час якої нагородив набедреником та жовтим хрестом ієрея Андрія Хомуляка.

Після богослуження архієрей також вручив грамоти жертводавцям і подяки братству та сестринству храму з нагоди святкування 20-ліття парафії Успення Пресвятої Богородиці.

Опісля Митрополит звершив Чин освячення води, окропив нею присутніх та уділив їм архієрейське благословення.



керівництвом диригента Оксани Линів (Україна-Німеччина)

Концерт відвідали Високопреосвященний владика Ігор, Архiepіскоп і Митрополит Львівський, Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, Преосвященний владика Борис, єпископ єпархії св. Володимира Великого в Парижі для українців греко-католиків Франції, Бельгії, Нідерландів, Люксембургу та Швейцарії, парафіяни та гості архієпархіяльного собору.

## Вшанування пам'яті о. Маркіяна Шашкевича

З нагоди візитації та вітання із 65-літнім ювілеєм Митрополитові подарували ікону.

Опісля відбувся концерт, присвячений пам'яті о. Маркіяна Шашкевича, участь у якому взяли запрошені колективи та виконавці.







## У Гарнізонному храмі Львова освятили та встановили прапор СУМу

Нещодавно у Гарнізонному храмі святих апостолів Петра і Павла (м. Львів, вул. Театральна, 11) відбулася церемонія освячення прапора «Спілки української молоді». Ця подія зібрала СУМівців з різних куточків світу, а також членів Світової управи СУМ, друзів та прихильників організації.

Прапор, який встановлено в Гарнізонному храмі Львова 23 серпня, є об'єднаним символом всіх тих СУМівських стягів, які було освячено з часу відновлення у 1946 році СУМ у діаспорі, і призначений для вільної України.

Чин освячення здійснив о. Степан Сус, настоятель Гарнізонного храму. Йому співслужили отці-сотрудники та священник з Великої Британії о. Давид Сенік, який свого часу очолював осередок СУМу в Римі (Італія).

Вітаючи СУМівців із цією визначною подією, отець Степан побажав їм мужності та єдності у справі служіння Богові та Україні.

Встановили прапор СУМ поруч зі стягами сучасних



українських військових формацій. У такий спосіб було вшановано СУМівців, які брали участь у боротьбі за незалежність України, а також тих, які нині захищають її суверенітет та територіальну цілісність на сході України.

Прапор СУМ має вигляд прямокутного полотнища синьої барви. На одній його стороні зображено емблему спілки – три літери СУМ, сплетені у вигляді тризубу; на іншій – образ небесного покровителя СУМ святого архистратига Михаїла і напис «БОГ і УКРАЇНА», який є гаслом організації. Встановлений у храмі прапор СУМ зберігатиметься там постійно. По завершенні чину освячення відбулася церемонія складання присяги – Приречення СУМ, яку склали молоді дружинники організації.

сайт «Спілка Української Молоді»

## Урочистості з нагоди річниці освячення Патріаршого собору у Києві

наших молитвах святих і святців нашої Церкви, молитися за Блаженнішого Патріарха Святослава і весь Священний Синод Єпископів УГКЦ, бо на їхні плечі покладено розвиток, розквіт та освячення нашої Церкви; молитися за всіх іменних і безіменних, хто працює задля добра нашої Церкви.

Після завершення Божественної Літургії о. Роман Кравчик подякував усім присутнім за спільну молитву, а також зазначив, що ми маємо тішитися тим, що Господь дав нам можливість долучитися до будівництва Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві.

Нагадаємо, що 27 жовтня 2002 відбулося освячення наріжного каменя майбутнього собору світлої пам'яті Блаженнішим Патріархом Любомиром. Будівництво комплексу розпочалося 9 вересня 2002 року. Патріарший собор будувався впродовж 12 років.

10 жовтня 2004 року єпископи УГКЦ освятили хрести. 21 серпня 2005 року на площі біля храму відбулися урочистості з нагоди перенесення осідку Глави Церкви зі Львова до Києва.

19 січня 2006 року в підвальної частині храму було відслужено першу Божественну Літургію.

17 червня 2009 року в соборі відбулася перша за роки незалежності єпископська хіротонія в УГКЦ.

27 березня 2011 року в Патріаршому соборі Воскресіння Христового відбулася інтронізація новообраного Предстоятеля УГКЦ Блаженнішого Святослава.

Освячення собору Главою УГКЦ Блаженнішим Святославом відбулося 18 серпня 2013 року, у день відзначення 1025-річчя Хрищення України-Русі. У престол ново-збудованого храму Блаженніший Святослав вклав мощі святих апостолів Петра і Павла та Андрія Первозваного, Папів Климента та Мартина, які загинули на українських землях, святого священномученика Йосафата Кунцевича, блаженних священномучеників ХХ століття Миколая Чарнецького та Йосафата Коциловського.

Синод Єпископів УГКЦ, що відбувся у Києві 11-18 серпня 2013 року, установив на 18 серпня свято Спомину освячення Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві та доручив Патріаршій літургійній комісії укласти літургійні тексти з нагоди встановленого свята.

Джерело: офіційний сайт собору святого Юра



18 серпня, у передсвяття празника Преображення Господа нашого Ісуса Христа, згідно з постановою Синоду Єпископів УГКЦ, вірні нашої Церкви молитовно спогадували подію освячення Патріаршого собору Воскресіння Христового в Києві, що відбулася 18 серпня 2013 року. З цієї нагоди в архикафедральному соборі св. Юра у Львові була звершена Божественна Літургія, яку очолив митрофорний протоієрей Роман Кравчик, адміністратор собору, у співслужінні ієрея Івана Гобелі.

Під час Літургії, звертаючись до присутніх із пастирським словом, о. Іван застановився над роллю Патріаршого собору в Києві як знака непорушної присутності між нами воскреслого Христа і символу соборності нашої Церкви та єдності всіх українців як в Україні, так і далеко поза її межами. Також проповідник закликав дякувати Господеві за цей дар, пам'ятати у

## Військові капелани благословили курсантів-першокурсників Національної академії Сухопутних військ

26 серпня в Національній академії Сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного відбулась урочиста присяга курсантів-першокурсників на вірність українському народові.

У святковому заході взяли участь отець Степан Сус, настоятель Гарнізонного храму св. ап. Петра і Павла та голова Центру військового капеланства ЛА УГКЦ, отець-доктор Богдан Прах, ректор Українського католицького університету, отець Андрій Хомишин, капелан Академії Сухопутних військ. Також на урочистостях були присутні керівники Міністерства оборони України, командування Академії, представники влади, духовенства, громадськості, рідні та друзі майбутніх офіцерів.

Майже шість сотень першокурсників у присутнос-



ті своїх товаришів, командирів, рідних та близьких склали присягу на вірність українському народові. У свою чергу, душпастирі благословили молодих воїнів на вдалу та безпечну службу в лавах українського війська та окропили їх свяченою водою.

Момент військової присяги є особливою миттю у житті солдата, адже ця хвилина визначає усе подальше життя захисника Вітчизни. Слова присяги легко вимовити, але бути вірним цій присязі усе своє життя – це дуже непросте завдання. Нехай Господь береже наших новобранців!

За матеріалами: Капеланство.info

### ХРИСТІЯНСЬКИЙ ЛІТНІЙ ТАБІР У С. ЗАРІЧЧЯ

З 22 по 28 липня діяв християнський літній табір для молоді м. Яворова і с. Коти у реколекційному домі свв. Кирила і Методія (с. Заріччя). Головним організатором і керівником табору був о. Тарас Собешкевич, який вирішив присвятити цей табір екотематичі: «Навоколишній світ, як дар Божий».

Табір розпочався відвідинами музею у с. Крилос (давній Галич) та молебнем перед чудотворною іконою Божої Матері. Увечері всі учасники взяли участь у вечірньому чужанні та недільній Божественній Літургії. У неділю молодь на чолі з о. Тарасом Собешкевичем та о. Русланом Сидельником підкорили найвищу точку України – вершину українських Карпат гору Говерлу.

Кожен таборовий день мав екотематичні поведінки та відповідальності людини за Божі земні дари – воду, повітря, ліс, харчування та засмічення твердими й органічними відходами нашої планети. Розпочинався таборовий день Божественною Літургією, під час якої можна було приступити і пережити глибину святих Тайн Покаяння та Євхаристії. Невід'ємною частиною таборового життя було щоденне молитовне читання Святого Письма та молитва на вервиці із розважанням над заповітом Патріарха Йосифа (Сліпого).

Час табору був наповнений також різними інтелектуальними та спортивними іграми, бансами, танцями, тематичними театральними сценками тощо. Таборовиків відвідали екореперенти Івано-Франківської архієпархії й Коломийсько-Чернівецької єпархії отці Назар Мицко та Михайло Дзюль.

Завершився табір великою ватрою, співами християнських та українських народних пісень під гітару. Повертаючись додому, учасники табору відвідали кафедральний собор Преображення ГНІХ у м. Коломия і місцевий Музей писанки.

Організатор, управа та молодь табору дякують усім жертводавцям та особисто о. Володимир Гавриленкові за підтримку і молитву.

о. Руслан СІДЕЛЬНИК, докторант Папського григоріанського університету

### ДИТЯЧИЙ ТАБІР «ПРОМІНЧИК» У СЕЛІ БОРЩОВИЧИ

Наприкінці липня на парафії Пресвятої Трійці у с. Борщовичі Винниківського протопресвітерату відбувся дитячий табір «Промінчик». З дітьми займалися волонтери зі Швейцарії Урсула та Альфред Шпорі, а також українські студенти, що навчаються в Цюріху. Діти мали щоденну молитву, уроки катехизації, зарядку, цікаві заняття та майстер-класи (бадмінтон, футбол, теніс, легкоатлетичні змагання, складання пазлів, декорування свічок, виготовлення аплікацій тощо). Також переглядали документальні фільми та вчилися грі на музичних інструментах. Наприкінці табору відбувся концерт «Світла музика у світлий тиждень».

Завдяки табору «Промінчик» діти цікаво та молитовно провели час літніх канікул.

### ХРАМОВИЙ ПРАЗНИК У СЕЛІ ГОДОВИЦЯ

28 серпня Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії, відвідав парафію Успення Пресвятої Богородиці в с. Годовиця Сокольницького протопресвітерату з нагоди храмового празника.

Владика очолив Архієрейську Божественну Літургію у співслужінні із місцевим та запрошеним духовенством, відтак окропив присутніх освяченою водою та уділив їм архієрейське благословення.

### Відбувся фестиваль «Гомін Лемківщини»

26 серпня у с. Зимна Вода Пустомитівського району відбувся Львівський обласний фестиваль «Гомін Лемківщини». На фестивалі побував Преосвященний владика Володимир, єпископ-помічник Львівської архієпархії. Він очолив молитву на відкриття фестивалю та благословив запалення лемківської ватри.





## У ЛЬВОВІ РОЗПОЧАВ РОБОТУ ЧЕРГОВИЙ СИНОД ЄПІСКОПІВ УГКЦ, ПРИСВЯЧЕНИЙ МОЛИТВІ

3 вересня у соборі святого Юра у Львові Архирейською Літургією, яку очолив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, розпочав свою роботу черговий Синод Єпископів Української Греко-Католицької Церкви.

На прохання Глави Церкви, Секретар Синоду Єпископів УГКЦ владика Богдан (Дзюрах) проголосив Декрет про скликання чергової сесії Синоду Єпископів УГКЦ. Згідно з Декретом, Синод відбудуватиметься у Львові (Брюховичах) від 3 до 12 вересня 2017 року. Головна тема Синоду – «Літургійне і молитовне життя УГКЦ». До участі в Синоді запрошені всі єпископи УГКЦ, які силою церковного права та своєї присяги мають невідкладний обов'язок брати в ньому участь.

Під час проповіді до вірних, говорячи про початок Синоду, Блаженніший Святослав відзначив, що тут присутні владика з усього світу. «Синод – особливий момент, особлива подія нашої Церкви. Можливо, ще і ще раз Господь Бог усім нам хоче сказати, що ми, владика, за основну мету свого служіння маємо бути слугами Божими, які дбають про Божий люд. Ми покликані дбати про свої і повірених нам людей душі, щоб у свій час віддати Богові Його належні плоди», – сказав архиєрей.

«Ми перебуваємо, – продовжив Блаженніший Святослав, – в особливих стосунках з нашим Небесним Отцем, у Сині і Духові Святому. І ті наші особливі стосунки ми виражаємо в головній темі нашого Синоду. Син спілкується, розмовляє зі своїм Отцем у Дусі Святому, – це є внутрішнє життя Пресвятої Трійці, це спілкування Божий Син у своєму волоченні об'явив як молитву».

Як уже було сказано, головною темою Синоду буде молитва. «Ми хочемо спитати нашого Божественного Учителя і попросити Його, як це робили апостоли: Учителю навчи нас молитися. Ми хочемо зрозуміти, як сьогодні молитися Українська Греко-Католицька Церква в Україні і на поселеннях, як нам потрібно бути вчителями і учнями справжньої молитви, як нам дбати про молитовне життя нашої Церкви, тому що знаємо, що та особа, яка не дихає, є мертвою, і та християнська душа, яка не молиться, вмирає, а та Церква, яка не є спільнотою молільників, на жаль, починає завмирати», – переконаний Глава Церкви.

Блаженніший Святослав закликав просити нашого Небесного Отця, Сина і Духа Святого, які дбають про нашу Церкву, щоб наповнили нас силою молитви, щоб кожен син і донька нашої Церкви завжди відчували і розуміли, що насамперед їхня Церква молиться за них. І це є один із найважливіших способів, як дбати про Христовий виноградник сьогодні. «Нехай цей час синодальних діянь буде часом благодаті й оновлення. Дихаймо на повні груди молитвою. Я прошу все церковне тіло нашої Церкви: молиться за наш Синод і за його діяння в ці десять днів. Щоб ми, як Церква, яка молиться, змогли належним чином послужити Богові й нашим людям в Україні та на поселеннях», – попросив Предстоятель.

Апостольський нунцій в Україні Архiepіскоп Клаудіо Гуджеротті, який теж молився з Главою Церкви і членами Синоду Єпископів УГКЦ, передав Синоду вітання і благословення. «Є надзвичайно важливо, – сказав Архiepіскоп Клаудіо, – що ця молитва і ця Євхаристія відкриває священний Синод. І в цей момент не може бракувати тої люблячої благословенної присутності Святого Отця Франциска. Своє благословення він шле вам з усією повнотою. Папа Франциск свідомий тої надзвичайної любові, яка єднає його з Українською Греко-Католицькою Церквою, – Церквою, яка засвідчила кров'ю мучеників свою вірність святій Церкві. Найщиріші побажання доброї праці всім синодальним отцям».

Департамент інформації УГКЦ

## Блаженніший Святослав взяв участь у «Молитві за Україну» в Софійському соборі

У День Незалежності України члени «Всеукраїнської ради Церков і релігійних організацій» та керівники держави взяли участь у «Молитві за Україну» в Софійському соборі у Києві. В урочистому молебні взяли участь Президент України Петро Порошенко з родиною, голова Верховної Ради України Андрій Парубій, прем'єр-міністр України Володимир Гройсман, члени уряду, секретар Ради національної безпеки та оборони Олександр Турчинов, голова Київської міської державної адміністрації Віталій Кличко.

Як повідомляє прес-служба Президента, короткі молитви і виступи за Україну виголосили Предстоятель Української Православної Церкви Київського патріархату, Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет, Предстоятель Української Православної Церкви, Митрополит Київський і всієї України



3 вересня у соборі святого Юра у Львові під час Архирейської Літургії, яку очолив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав, відбулася хіротонія владика Андрія (Рабія), єпископа-помічника Філадельфійської архієпархії.

Насамперед Апостольський нунцій в Україні Архiepіскоп Клаудіо Гуджеротті зачитав буллу від Святого Отця Франциска, в якій Папа Римський проголошує отця Андрія Рабія єпископом-помічником Філадельфійським, іменований титулярним єпископом Германіціани (США), уділяючи всі права та накладаючи всі обов'язки, що пов'язані з гідністю єпископа та з урядом згідно з нормами Кодексу канонів Східних Церков.

Під час проповіді до вірних Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав відзначив, що ми щойно стали учасниками і свідками особливої події. «Ми побачили, – сказав Предстоятель УГКЦ, – як Отець Син і Дух Святий дбають про нашу Церкву. Зі своєї таємничої глибокої незбагненої волі на Господь насадив виноградник Української Греко-Католицької Церкви по цілому світу...»

Проповідник нагадав, що нещодавно у Києві та Львові ми святкували 50-річчя «Світового конгресу українців». «Я побачив наших українців з різних куточків земної кулі: з Південної Африки, Японії, Китаю, із тих країн, де ми собі навіть не уявляємо, що там сьогодні присутня наша Церква через наших вірних синів і дочок. Ми сьогодні стали учасниками хіротонії нового єпископа, якого Отець посилає, аби подбати про нашу Церкву у США», – відзначив Глава Церкви.

Ми сьогодні запитуємо себе, казав архиєрей, що

## Глава УГКЦ привітав українців із Днем Незалежності

«Цього дня, коли ми урочисто святкуємо День Незалежності нашої Батьківщини, прагну всіх вас щиро привітати з цим важливим всенародним святом. Ми сьогодні відчуваємо, що вільна незалежна Україна, наша незалежна держава – це необхідна умова нашої свободи, необхідна умова нашого майбутнього», – такими словами Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав привітав українців із 26-ю річницею незалежності України.

«Ми сьогодні радіємо тим, що маємо нашу



Святослав Шевчук  
Верховний архієпископ Києво-Галицької Української греко-католицької церкви  
Київ, Софійський собор

Онуфрій, Верховний Архiepіскоп Києво-Галицької Української Греко-Католицької Церкви Блаженніший Святослав, Ординарій Києво-Житомирської дієцезії Римо-Католицької Церкви єпископ Віталій Кривецький, Головний рабин Києва та України, Об'єднання єврейських релігійних організацій України Яков Дов Блайх, муфтії Духовного управління мусульман України Тамім Ахмед і старший єпископ «Союзу вільних Церков християн євангельської віри» України Василь Райчинець.

На закінчення молитви хор виконав духовний гімн «Боже, великий, єдиний». Президентська родина поставила свічки.

## Хіротонія єпископа- помічника Філадельфійської архієпархії у Львові

це означає. Яке Євангеліє, який благовіст сьогодні благовістує Українська Греко-Католицька Церква з України – своєї матірньої території – для синів і дочок у всьому світі? «Насамперед – це те, що Господь і ми, як Його слуги, дбаємо про наших вірних у всьому світі. Спитаймо себе сьогодні, в якому стосунку цей служитель чи ми, як єпископи, священники, вірні, є з Господарем Божого винограднику? Ми не є його власниками, не є його найманими працівниками. Тоді ким ми є? Ким є цей єпископ, якого сьогодні перед нашими очима об'явив Господь? Він є учасником посланництва самого Сина Божого, Ісуса Христа. Йому сьогодні Ісус Христос силою і діянням Святого Духа дав повноту свого вічного священства», – вважає Блаженніший Святослав.

«Дорогий владико Андрію, – звернувся Глава Церкви до нового єпископа, – ми сьогодні говорили, що сам Ісус Христос, як Божий Син, став виноградником, у Своїй особі поєднав дві природи – Божу і людську. Ви це урочисто визнали перед хіротонією. Можна сказати, що у вашій особі Господь Бог поєднує дві дійсності нашої Церкви – українську й американську. Ви є сином цієї землі, сином княжого міста Львова, але Господь покликав вас на служіння в іншій країні, в іншій культурі, в іншому вимірі суспільного, культурного і церковного буття. Але ті дві дійсності ви поєднали у своїй особі. Тому сьогодні ми відчуваємо свято сили і єдності нашої Церкви».

На думку Глави Церкви, немає значення, де сьогодні живуть діти Церкви – в Україні чи на поселеннях. Це один і той самий Божий виноградник, який Господь Бог збудував, якого захищає і про який дбає у надзвичайний милосердний батьківський спосіб.

Блаженніший Святослав насамкінець подякував батькам владика Андрія за такого чудового сина.

державу. Ми сьогодні схиляємо голову перед тими, хто поклав своє життя на вівтар Батьківщини в боротьбі за її свободу і незалежність, упродовж усіх часів наших визвольних змагань, а особливо під час цієї війни в сучасних умовах», – мовив далі Предстоятель Церкви, закликавши на закінчення: «Нехай всемілостивий Господь, який є джерелом нашого життя і свободи, поблагословить нашу Батьківщину, а ми всі разом будуймо, розвиваймо, молимося за вільну й незалежну Україну!»





## Блаженніший Святослав привітав студентів, школярів та освітян із новим навчальним роком

«Цього тижня розпочинається новий навчальний рік наших студентів і школярів. Дозвольте мені вас привітати, дорогі школярі та студенти, викладачі, педагоги, професори з цим новим часом!» – таке вітання висловив Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав 27 серпня наприкінці Архиєрейської Божественної Літургії в Патріаршому соборі Воскресіння Христового.

Глава Церкви запевнив у своїй особливій молитві за студентство та школярів. «За християнською традицією, найкраще розпочинати



навчання, приступивши до Таїнств Сповіді та Євхаристії. Думаю, що Ісус Христос поблагословить вас на цей новий навчальний рік і поблагословить у цих Святих Таїнствах Церкви», – сказав Блаженніший Святослав на завершення.

## На Львівщині освятили дзвіницю, якій немає аналогів в Україні

загинуло 43 повстанці.

«Вежу пам'яті» вінчає хрест, який на сьогодні є найвище встановленим у Європі, знаходячись на висоті 907 метрів над рівнем моря. Цей рекорд зафіксували у «Книзі рекордів України».

Участь у відкритті «Вежі» взяли голова Львівської ОДА Олег Синютка, дочка президента УГВР Наталія Осьмак, народні депутати України, делегати з Дрогобиччини, Турківщини, Тернопільської, Рівненської, Київської областей, ветерани АТО, представники громадськості. Тут спільно поклали квіти та помолилися за полеглих героїв України.

Перші роботи на горі Діл розпочались у 2009 році. Ідея будівництва «Вежі» належить уродженцю села Недільна Ігореві Піхоцькому, а втілення задуму в життя стало можливим завдяки львівському архітекторові Олесю Дзіндрі, який розробив проект унікальної дерев'яної споруди.

За матеріалами: [www.slovo.today](http://www.slovo.today)

Фото: Миколайка Мирославовича (facebook)



мир (Груца), єпископ-помічник Львівський УГКЦ, владика Теодор (Мартинюк), єпископ-помічник Тернопільський УГКЦ, та інші.

Довідка

Серпнева піша проща «Львів-Унів» – вже традиційна триденна духовна мандрівка прочан, які вирушають зі Львова 25 серпня і прибувають до Унева 27 серпня, напередодні празника Успіння Пресвятої Богородиці. Цьогорічна серпнева проща налічувала близько 1500 прочан. Прощі до Унева відновилися з початком незалежності, коли Лавру було повернено монахам-студитам. Першу прощу після довгих років переслідування було зорганізовано в серпні 1991 року з нагоди храмового празника. Попровадив її ерм. Йосиф Мілян (зараз – єпископ-помічник Київської архиєпархії) разом із «Марійською дружиною» храму святого Архистратига Михаїла у Львові. У 2000 році до організації прощі приєдналася молодіжна християнська організація «Українська молодь – Христові».

Прес-служба Унівської прощі

ГЛАВА УГКЦ ДО КАТЕХИТІВ: «МИ ПОКЛИКАНІ БУТИ НОСІЯМИ БОЖОГО СЛОВА, БО ЧЕРЕЗ НАС ГОСПОДЬ ХОЧЕ ЗВЕРНУТИСЯ ДО ЛЮДИНИ НАШОГО ЧАСУ»

«Подію, що її сьогодні переживаємо, можна назвати загальноцерковною, бо вона має надзвичайно важливе значення для життя всієї УГКЦ як в Україні, так і за її межами. Цікаво, що на початок цього заходу Господь нам посилає надзвичайно глибоке слово перед тим, як ми самі будемо говорити. У цій Літургії Господь Бог до нас промовляє. Євангеліст Марко сьогодні звертає нашу увагу на сам початок місії, до якої Христос кличе своїх апостолів», – так сказав Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав під час проповіді на Архиєрейській Божественній Літургії 29 серпня у Львівській духовній семінарії Святого Духа. Літургію відслужили з нагоди Всецерковної катехитичної конференції. Із Главою Церкви співслужили владика Петро (Стасюк), голова Патріаршої катехитичної комісії, та владика Гліб (Лончина), Правлячий архиєрей єпархії Пресвятої Родина в Лондоні.

На думку проповідника, слова св. Марка, можливо, є короткими, але надзвичайно ясними. Каже євангеліст, що Ісус Христос вийшов на гору, покликав того, кого сам хотів. І вони прийшли до Нього, щоби бути з Ним. А відтак Христос дав їм владу над нечистими духами і послав їх до людей та світу з дуже глибоким апостольським завданням. «Ми бачимо три чіткі моменти: Господь кличе до Себе, Він робить тих людей учасниками власної місії, власного служіння і посилає їх, даючи певне завдання, яке вони повинні звершити», – пояснив Блаженніший Святослав.

На переконання Глави УГКЦ, якщо поглянути на першу частину цього руху, який бачимо в Євангелії, то можна із впевненістю сказати, що Бог, в якого віримо, не є мовчазним Богом. Він має Слово, яке хоче скерувати до кожної людини, яка приходить на світ. І тим словом, яким Отець промовляє до людини, є Його Єдинородний Син.

«Христос виходить на гору, що завжди є місцем Божого об'явлення. У Слові Божому, яким є особа Ісуса Христа, ми маємо повноту Божого Слова, яким звертається до нас наш небесний Отець. Можемо сказати, що місія Ісуса Христа – донести силу любові й життя до кожної людини. Отець – джерело, Христос, Син Божий – той, хто передає нам цю силу, а Дух Святий – той, хто торкає кожне серце людини, аби любов Отця і життя вічне дійшло до неї», – мовив він далі.

«Так видається, що Отець, Син і Дух Святий потребують людей, бо прагнуть їх зробити учасниками Божого одкровення», – наголосив Предстоятель УГКЦ. Тому євангеліст Марко передає нам імена всіх дванадцятьох апостолів – людей, яких Бог робить своїми посланцями, даючи їм завдання нести Боже Слово до світу.

«Тільки тоді, коли відбувся момент передачі сили від Сина Божого до апостолів, тільки тоді Він їх шле до світу. Вони не просто розповідають людськими словами про певні події, а несуть Слово Боже, Слово життя», – додав Патріарх. Тому й каже апостол Павло: «Горе мені, якщо я не проповідую Євангеліє».

На думку Первоієрарха нашої Церкви, в цьому, можливо, криється все завдання, місія Христової Церкви по сьогодні. Бо спадкоємцями апостолів є єпископи, помічниками єпископів для того, щоб освячувати Божий люд, є священники. Але митрополит Андрей каже, що помічниками в навчанні Божого Слова є катехити. «Якщо ми всі разом, вся Церква, духовенство і миряни, не сповнимо це апостольське післанництво в Божому світі, то не зможемо зрозуміти, якою силою нас наділив наш Спаситель, і не виконаємо наше завдання. І ці слова «горе мені» повинні звучати в душі кожної віруючої людини, яка має покликання ділитися власною вірою», – додав він.

«У сьогоднішньому світі, попри розвиток різних технологій, зростає незнання про Бога. Багато людей думають, що Бог до них не говорить, а деякі, навіть мислителі теперішнього часу, кажуть про мовчання Бога, зокрема, коли діються драматичні події в життя людства. Але ми, Церква, покликані бути носіями Божого Слова, бо через нас Отець у Сині за діянням Святого Духа хоче звернутися до людини нашого часу. Навчання Катехизму – це не просто передача набору істин чи системи знань. Навчаючи Слово Христової істини, ми співдіємо з Богом у справі спасіння сучасного світу й сучасної людини», – підсумував Блаженніший Святослав.



У неділю, 27 серпня, на вершині гори Діл, що біля села Недільна Старосамбірського району на Львівщині, відкрили й освятили так звану «Вежу пам'яті» – унікальну дерев'яну дзвіницю, аналогів якій немає в Україні та поза її межами. Ця дерев'яна споруда – величний пам'ятник всім, хто віддав життя за волю і незалежність України, в місці, яке увійшло в історію національно-визвольної боротьби під назвою «Київ», оскільки тривалий час було важливим осередком цієї боротьби.

Місце для спорудження такого пам'ятника вибране не випадково: тут, на горі Діл, у роки Другої світової війни діяла підстаршинська школа УПА. В одному з боїв із німецьким військовим підрозділом

## Відбулась XXVI піша проща до Унева

25 серпня учасники пішого паломництва до Святоуспенської Унівської лаври вирушили пішки зі Львова до Унева. Проща розпочалася Архиєрейською Божественною Літургією, яку очолив владика Венедикт (Алексійчук), архиєпископ Чиказький УГКЦ. Під час проповіді архиєрей нагадав, що цьогоріч ця духовна мандрівка присвячена особливій постаті нашої Церкви – Патріархові Йосифу (Сліпому), рік якого відзначаємо.

Особливої уваги і поваги заслуговують слова Патріарха, які він розмістив на своєму гербі: «Per aspera ad astra!», що означають «Через терни – до зірок» і які є прообразом нашого життя.

Владика наголосив також на словах Євангелія, які читались того дня: «Хто витримає до кінця, той спасеться», поділившись своїм власним сприйняттям: євангеліст тут вказує, що саме витримка є запорукою спасіння, а навіть не молитва чи піст. Патріарх Йосиф витримав свій шлях «через терни до зірок» і став прикладом служіння Богові та людям.

На закінчення владика побажав усім прочанам витривалості під час мандрівки – як нинішньої пішої, так і життєвої загалом.

Під час триденної духовної мандрівки прочани мали можливість приступити до Таїнств Сповіді і Причастя, брати участь у Божественних Літургіях та інших богослужіннях, молитися, спілкуватися, читати біблійні уривки по групах, а також слухати реколекційні науки від спеціально запрошених реколектантів, серед яких – владика Володи-





## Мандруючи Інтернетом

### В ІНДІЇ НАТОВП ЯЗИЧНИКІВ РОЗГРОМИВ ТА ЗБЕЗЧЕСТИВ КАТОЛИЦЬКИЙ ХРАМ

Натовп войовничо налаштованих язичників, чисельністю приблизно в 100 чоловік, буквально зруйнував католицьку церкву Діви Марії Фатімської в Годамакунта, що в селі Кісара (епархія Хайдарабаду). Нападники знищили розп'яття і зламали статую Діви Марії. В інтерв'ю «AsiaNews» місцевий архієпископ монсеньйор Бала з болем підтвердив факт знищення храму: «Цей акт осквернення, вандалізму і руйнування статуй глибоко зранив релігійні почуття католицького співтовариства. Ми дуже засмучені».

Згідно з повідомленням поліції, напад нібито був спричинений земельною суперечкою. Сільський інспектор поліції каже, що місцевий власник ділянки Джордж Редді справді просив дозволу в районній адміністрації спорудити храм на ділянці площею 1000 квадратних ярдів [приблизно 900 кв.м.], але, не маючи ще на руках дозвільних документів, самовільно звів його. Будівництво християнського храму нібито образило релігійні почуття місцевих жителів-язичників. «Розлючені жителі стверджували, що власник побудував церкву незаконно. Ми засудили їх за вандалізм», – додав поліцейський чиновник.

### У ФРАНЦІЇ ВИКРАДЕНО ЛІОНСЬКУ КОРОНУ ДІВИ МАРІЇ

Група викрадачів проникла вночі в приміщення Музею релігійного мистецтва при базиліці Нотр-Дам-де-Фурв'єр у французькому м. Ліон. Злочинці відключили сигналізацію й отримали доступ до найціннішого експонату музею – Ліонської корони Діви Марії.

Золота корона була замовлена в найпрестижнішій ювелірній майстерні Ліона «Арман-Калья» на пожертви прихожан і увінчала статую Діви Марії в 1899 році. Згодом вона стала частиною колекції творів ювелірного мистецтва й оцінюється нині в 1.100.000 євро. Корону прикрашає 1791 дорогоцінний камінь, справжність яких засвідчена науковою експертизою 2016 року. Крім корони, злочинці забрали потир і єпископський перстень, пише «Le Point».

Базиліка Нотр-Дам-де-Фурв'єр – діючий храм. Вона є не тільки історичною пам'яткою національного значення, а й об'єктом Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО і, як і раніше, зберігає свій особливий статус, перебуваючи у власності всіх мешканців Ліона.

### В ІРАКУ СВЯЩЕНИКИ ПРАЦЮЮТЬ ВИКОНРОБАМИ НА БУДОВАХ, ВІДНОВЛЮЮЧИ ЗРУЙНОВАНІ СЕЛА

На звільнених від ІДІЛ територіях Іраку священники працюють в ролі виконробів та простих робітників, своїми руками відновлюючи будинки, а безпеку гарантують християнські збройні формування, повідомляє «Catholicnewsagency». А відбудувати потрібно 13 тисяч будинків в долині Ніневії, зруйнованих або пошкоджених джихадистами, щоб дати можливість християнам повернутися і знову налагодити життя в рідних місцях. З цією метою вже створено спеціальний «Комітет з відновлення Ніневії» при Папському фонді допомоги церквам у потребі («Aid to the Church in Need», CAN). У вільний від богослужінь час священники працюють в якості будівельних виконробів, робітників і бригадирів, налагоджують електропостачання та постачання будматеріалів для відновлювальних робіт. Насамперед ремонтуються будинки району, де джихадисти були недовго, а тому збитки там невеликі.

Священик-виконроб Салар Будах, який одночасно є головним вікарієм Халдейської єпархії в Алгоші, каже, що «ця територія на сході Ніневійської долини зараз повністю контролюється християнськими силами безпеки «Зеравані», і вони гарантують повну безпеку мешканцям».

### СКИТ В АВСТРІЙСЬКОМУ ВИСОКОГІР'І ЗНАЙШОВ САМІТНИКА ЗА ОГОЛОШЕННЯМ

Крихітний скит з каплицею в австрійському високогір'ї на заході країни, офіційно іменований скитом Саальфельден, довго пустував. Тепер же для нього підшукали за оголошенням 58-річного колишнього інженера-технолога з Бельгії, який оселився там як новий монах-відлюдник, повідомляє religionnews.

Саальфельденський скит загальною площею близько 40 кв. м в австрійській гірській провінції Зальцбург існує вже майже 350 років. Він міститься на скельному уступі на висоті близько 1000 метрів над рівнем моря, нагадуючи відоме нам «Ластівчине гніздо». У ньому немає ні електропостачання, ні водопостачання, ні опалення.

По воду самітника Ванутрехту доводиться спускатися схилом униз до гірського струмка – той протікає десь у 250 метрах від каплиці. Але, сидячи на лавочці в променях вранішнього сонця перед своїм скромним житлом, він неспішно оповідає про те, як це призначення змінило його життя.

## Папа Франциск відвідає М'янму і Бангладеш

Наприкінці осені Папа Франциск відвідає М'янму і Бангладеш – про це 28 серпня повідомив Ватиканський прес-центр. Його директор Греґ Берк поширив заяву: «Приймаючи запрошення відповідних Глав Держав та Єпископів, Його Святість Папа Франциск здійснить Апостольську подорож до М'янми 27-30 листопада 2017 року, відвідуючи міста Янг'он і Найп'їдо, та до Бангладеш від 20 листопада до 2 грудня, відвідуючи місто Даку. Програму буде оприлюднено пізніше».

Джерело: Радіо Ватикан



## Медіареформа Церкви: спілкуватися в стилі Франциска



Префект Секретаріату з комунікації Святого Престолу взяв участь в організованій Конференції єпископів Бразилії зустрічі «Освіта для зв'язку», присвяченій новим викликам в сфері церковної комунікації. Монсеньйор Даріо Віґано виступив на ній з доповіддю на тему «Комунікація Церкви в перспективі Папи Франциска».

Mutirão – багатозначне бразильське слово, яке можна перекладати як «зібрання, протистояння, поділ, трудовий колектив». Ініціативу Mutirão бразильська Конференція єпископів започаткувала ще 1998 року, намагаючись створити майданчик для обміну думками та враженнями, обговорення нових проектів, вивчення деяких питань, що пов'язані з роллю засобів масової комунікації в суспільстві.

Форум тривав 16-20 серпня в штаті Санта-Катаріна, що на півдні країни. У ньому взяли участь католицькі медіа-експерти та журналісти з усієї Бразилії. «Разом із ними ми поміркуємо над тим, як знову навчитися спілкуватися свідченням, саме згідно з парадигмою Папи Франциска», – підкреслював ватиканський ієрарх напередодні конференції.

Едуардо Даріо Віґано розповів на форумі про особливі риси медіаспілкування Папи Франциска, а також про хід реформи ватиканських ЗМІ, яка перебуває «майже на середині свого шляху»: реформи, яка допоможе створити нову комунікаційну систему в контексті цифрової культури.

Говорячи про комунікативні здібності Папи Франциска, префект зауважив: креативно використовуючи життєві історії, притчі й метафори, Святіший Отець спрощує відносини зі співрозмовниками і скорочує дистанції, що допомагає діалогу та встановленню близьких відносин. Крім того, розповідний спосіб комунікації Франциска не самозамкнений, а хоче підштовхувати людей,

щоби, дізнавшись щось нове, зустрічаючи Євангеліє милосердя, вони також здійснювали у житті конкретні жести милосердя.

Префект Секретаріату з комунікації позитивно оцінив процес реформи ватиканських ЗМІ. Цьому, за його словами, сприяє присутність у різних сегментах комунікаційної системи Святого Престолу фахівців високого рівня, і особливо людей, які по справжньому служать Святішому Отцю і Святому Престолу. Монсеньйор Віґано сподівається, що ще цього року почне діяти новий комунікаційний портал Святого Престолу, який об'єднає редакції Ватиканського радіо і Ватиканського телевізійного центру. Новий портал буде мультимедійним та багатомовним. Він дозволить краще передавати вчення Папи, його жести, інформувати про роботу дикастеріїв Римської курії та життя Церкви в усьому світі. «Немає де правди діти, – зауважив монс. Віґано в інтерв'ю для місцевого журналіста, – ватиканська інформація загалом дуже однорідна, а ми хочемо зробити так, щоби лунав голос кожного, щоб розповідалося про ініціативи, які виникають у різних Церквах, і ділитися цим на загальну користь. Церква – це цілий калейдоскоп людей, збір різних кольорів, людей різного походження. Це і є багатство Церкви, бо Церква Рима – це не синтез усіх Церков, вона лише головує в любові – тобто просить кожен Церкву бути собою, зі своєю специфікою в межах загального шляху, яким є Традиція, Святе Письмо і Вчительство Церкви».

За словами монс. Даріо Віґано, в контексті цифрової культури технології є важливими, але не найголовнішими. У Церкві підхід до комунікації має бути не технократичним, але, в першу чергу, антропологічним: саме тому серця тих, хто працює в цій сфері, повинні бути наповнені бальзамом Божої благодаті й милосердя, щоб також і в мережі люди могли зустріти частину тієї краси, яку може принести Євангеліє, – підкреслив префект Секретаріату з комунікації.

Бразильську конференцію на тему ЗМІ монс. Віґано сприйняв дуже схвально. «Це важлива мить, – говорю це як префект Секретаріату з комунікації, – бо вона стала можливою завдяки співпраці всіх журналістів Бразилії. З ними разом ми будемо міркувати про те, як Церква Бразилії може перевчатися, щоби спілкуватися у стилі Папи Франциска, вивчити нові шляхи спілкування».

За матеріалами:

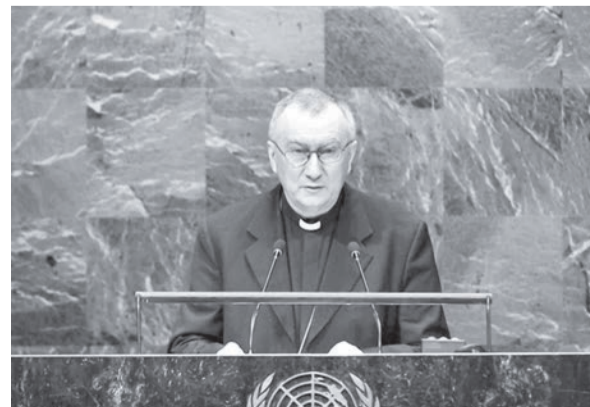
«Католицький оглядач», Periodista Digital

## У Ватикані стурбовані через ролик ІДІЛ з погрозами на адресу Папи Франциска

Офіційний представник Святого Престолу П'єтро Паролін висловив стурбованість роликком, в якому терористичне угруповання «Ісламська держава» називає своєю наступною мішенню Папу Римського. Про це пише «Daily News». «Державний секретар кардинал П'єтро Паролін, офіційний представник Святого Престолу, заявив журналістам в суботу, що днем раніше він побачив відео, яке вказує на те, що Папа є мішенню бойовиків», – сказано в повідомленні.

Згідно з повідомленням, нещодавно на своєму каналі в «Telegram» ісламісти розмітили відео, після перегляду якого складається враження, що наступною метою їх атак є Італія.

За словами Пароліна, ролик не може не викликати занепокоєння насамперед через ненависть, яка ллється з нього. Але Ватикан не буде вводити



додаткових заходів безпеки, яка і без того перебуває на високому рівні.

Джерело: PISU





## Архієпископ Бейрута розповів єпископам УГКЦ про життя Маронітської Католицької Церкви

Ми, мароніти, і наш народ, любимо Українську Церкву, адже ми є подібними. Ви є Східною Церквою візантійської традиції, а ми є Східною Церквою сирійської традиції. Чисельність наших вірних майже збігається. Наша історія зробила нас Церквою – мостом між Сходом і Заходом. Ви також є такою Церквою-мученицею.

Про це сказав владика Булос Матар, Архієпископ Бейрута, представник Маронітської Католицької Церкви, під час першого засідання цього річного Синоду Єпископів УГКЦ на тему: «Літургійне і молитовне життя УГКЦ».

Блаженніший Святослав, представляючи гостя, зазначив, що нещодавно Маронітська Католицька Церква мала відвагу звершити літургійну реформу. Це Церква сирійської традиції, яка через глибоке знання Літургії та наявність добрих спеціалістів змогла оживити Службу Богу і таким чином серйозно вплинула на інші Церкви сирійської традиції. «Я просив Блаженнішого Бешара Бутроса Раї, Патріарха Маронітської Східної Католицької Церкви, про те, аби він прислав нам свого представника, який міг би розповісти, як сьогодні живе ця Церква, та поділитися досвідом їхнього літургійного життя», – сказав Предстоятель УГКЦ.

Як розповів Архієпископ Булос, Маронітська Церква почала діяти офіційно в VII столітті: «Святий Марон, наш покровитель, жив у IV столітті і був святим монахом. Багато монастирів постали з його ініціативи, тому його послідовників почали називати маронітами. Вони були католиками і ніколи не розривали свого сопричастя із Римом. За цю вірність ми дорого заплатили».

Перші єпископи-мароніти постали в 681 році. «Коли ми утвердилися в Лівані, то він став центром нашої Церкви», – сказав владика Булос.

За його словами, існує різниця між свободою сумління і свободою культу: «Якщо ви маєте свободу сумління, ви можете змінити свою релігію. У моїй країні кожен може змінити релігію, бо в нас існує свобода сумління. Це результат великих жертв нашої Церкви впродовж тисячі років. Я щороку охрищую 25-30 мусульман, які стають християнами, і їх ніхто за це не переслідує. Неділя в нас – вільний день від праці. Наш президент є маронітом. Наша Церква є важливою, бо створює культуру свободи і культуру діалогу між мусульманами і християнами. Крім цього, ми стараємося в ісламських країнах сприяти добрим відносинам».

Аби була єдність між маронітськими єпископами, які розкидані по світу, у Церкві вживають одні й ті ж переклади, літургійні тексти, аби «молитва була спільною».

Після виголошеного гостем слова Блаженніший Святослав розповів йому, що в УГКЦ глибоко почитають ліванського святого Шарбеля. «Зокрема, у соборі святого Юра, де ми вчора молилися,



зберігаються його моці. Ми маємо унікальний приклад співпраці: маронітський Архієпископ Кіпру відкрив двері свого храму українським емігрантам. І владика Йосиф (Мілян), голова Пасторально-міграційного відділу, їздив на Кіпр і відвідував там наших людей, де тепер існує наша громада. Наші брати-мароніти на Кіпрі приймають у свої храми наших вірних», – сказав Глава УГКЦ.

Він наголосив, що єпископи Маронітської Церкви присутні в різних країнах, у різних єпископських конференціях, і між ними та єпископами УГКЦ існують добрі стосунки. «Ліван – дуже цікава країна, бо більшість населення – мусульмани, поділені на дві релігійні групи – сунітів і шиїтів, де існує рівновага. За конституцією країни, президентом повинен бути християнин, тобто мароніт. Але в останні кілька років у Лівані не було президента, і саме Маронітська Церква відіграла важливу роль у збереженні миру, спокою й конституційного ладу», – додав Предстоятель УГКЦ.

За його словами, в Лівані також є наші вірні, які потребують душпастирської опіки: «Наші владика Кен (Новоаківський) і Борис (Гудзяк) нещодавно відвідували Ліван і зустрічалися там з нашими людьми, які заявили нам, що потребують душпастирської опіки. Ваш Патріарх запросив мене відвідати Ліван. Гадаю, такий візит вдячності до вашої Церкви повинен відбутися. Сьогодні східні католики мають віднайти свою місію. Ми маємо що сказати всій Католицькій Церкві і повинні це робити разом».

Наприкінці Блаженніший Святослав зауважив, що в Лівані існує п'ять католицьких університетів. «Ми повинні вибудувати тісну співпрацю між УКУ і богословськими школами Лівану. Одна наша сестра-редемптористка вчиться на доктораті в Лівані і вона поки що – єдина особа, яку наша Церква відіслала туди на студії. Такий обмін студентами, спільні богословські конференції, спільні пошуки літургійного оновлення між нашими Церквами будуть корисними», – підкреслив Глава УГКЦ.

Джерело: Департамент інформації УГКЦ

## Ватикан нагадав Путіну про відповідальність за мир в Україні



Святий Престол занепокоєний ситуацією в Україні та вважає, що Росія має задуматися про мир. Про це заявив держсекретар Ватикану після візиту до РФ. Повернувшись, держсекретар Ватикану кардинал П'єтро Паролін наголосив, що саме на Москві лежить відповідальність за мир у низці регіонів світу. Росія «несе велику відповідальність за розбудову миру», заявив він 25

серпня в ефірі радіо Ватикану.

Глава уряду католицького міста-держави наголосив, що українське питання має викликає «значну стурбованість» у Ватикану. «Перш за все Святий Престол наполягає на вирішенні гуманітарних аспектів, починаючи з важливої ініціативи Папи для України (...) Однією з тем є звільнення ув'язнених», – наводить слова Пароліна сайт радіо Ватикану.

Друга людина в ієрархії Ватикану наголосила, що російська влада повинна поставити інтереси миру над усіма іншими. Він зазначив, що саме про це говорив на зустрічі з президентом Росії Владіміром Путіним, яка, за його словами, пройшла конструктивно. Прокоментував кардинал і зустріч із патріархом РПЦ Кірілом та заявив про «нову атмосферу між Російською православною та Католицькою Церквами».

Джерело: www.dw.com

### СИЛЬВЕСТР СТАЛЛОНЕ: ХРИСТОС ВЕДЕ МЕНЕ ЗА РУКУ

*Мегазірка Сильвестр Сталлоне завжди особисто виконував трюки в кіно, що іноді закінчувалося зламаними кістками і госпіталізацією. Віра цього італійця в Христа також пережила багато ударів, поки нарешті голлівудський «блудний син» (як він сам вважає) не повернувся до Господа.*

«Я ріс в християнській родині, – розповідав Сталлоне в інтерв'ю для «Dove Foundation». – Мене вчили віри, і я намагався вірити, наскільки міг, поки одного разу не потрапив у так званий реальний світ. Я зіткнувся з різними спокусами і збився зі шляху. І зробив багато поганих виборів».

Сталлоне (йому зараз 71 рік) народився в Нью-Йорку. Його батько був перукарем і косметологом, мати була власницею спортзалу, займалася астрологією, танцювала і пропагувала жіночу боротьбу.

Його народження було пов'язано з деякими ускладненнями: акушерка ненавмисно перерізала новонародженому нерв, що викликало параліч у деяких частинах обличчя. Такий «дикий погляд» став потім його сценічним іміджем – як і злегка невиразна мова.

Коли Сталлоне було десять років, його батьки розлучилися. Можливо, це згодом стало причиною його поганой успішності в школі. У 24 роки його виселили з будинку, і він ночував на автовокзалі. Саме тоді його взяли на роль за 200 доларів в одному порно-еротичному фільмі.

«У мене був вибір – або зніматися в цьому фільмі, або йти когось-небудь грабувати, – згадує Сталлоне. – Я був у дуже скрутному становищі».

Він отримав ще кілька незначних ролей, але величезний успіх йому приніс фільм «Роккі» в 1976 році. Ця кінострічка отримала три «Оскари» і захопила увагу американців. «Невдаха боксер» став американським кумиром.

Після цього успіху було шість сиквелів (продовжень) «Роккі» і роль в «Рембо», де Сталлоне грає спецназівця Джона Рембо. Потім були «Нестримні». З «покидьків суспільства» цей хлопець перетворився в одного з найуспішніших голлівудських акторів. Раптова слава і багатство принесли йому цілу купу нових спокус.

«Раптово ти отримав ключі від «царства казок», і прийшло багато спокус. І я почав вірити в свою славу, – розповідав Сталлоне в інтерв'ю Пету Робертсону. – Без сумніву, я збився тоді зі шляху. Я визнаю це».

Сталлоне двічі розлучався: спочатку – з Сашею Зак, потім – з Брігітою Нільсен. Зараз він в шлюбі з Дженіфер Флавін, від цього шлюбу у нього є три дочки.

Його особисті проблеми спонукали його до самоаналізу в деяких його пізніх фільмах. Його 48-річна сестра Тоні д'Альто померла від раку легенів у 2012 році. В останній кінострічці «Крід: спадщина Роккі» Роккі Бальбоа є наставником Адоніса Джонсона і веде боротьбу з раком.

За словами самого Сталлоне, його життя 12 років йшло по похилій, поки нарешті у нього не відбулося «прозріння блудного сина» і він повернувся до віри свого дитинства.

«Я зрозумів нарешті, що потрібно зупинитися, – каже Сталлоне, – потрібно повернутися до головних речей, перестати самому контролювати своє життя і дозволити робити це Богу».

Незважаючи на протилежне християнству голлівудське оточення, Сталлоне сміливо говорить про свою віру в Христа, завжди випромінює ентузіазм, коли мова заходить про відвідини церкви.

«Чим більше я ходжу до церкви, чим більше залучаю себе в процес ходіння з Ісусом, чим більше слухаю Його Слово – і Він веде мене за руку, – тим більше відчуваю, що тиск ніби слабшає, – признався Сталлоне в інтерв'ю для «В фокусі сім'я». – Церква – це спортзал для душі. Ви не можете самі тренувати себе: вам потрібно десь брати знання, досвід, необхідно чийсь керівництво».

Тепер, ставши старшим і мудрішим, Сталлоне визнає, що в деяких його ранніх фільмах було багато низькопробного насильства. Однак він високо оцінює серії «Роккі». «Це історія віри, чесності і перемоги, – переконаний Сталлоне. – Ісус є джерелом сили для кожного, кому потрібно подолати марафон. Ви можете порівняти це з мужністю Давида – з цим героєм, який був колись ніким, але переміг Голіафа. Це – метафора життя».

Одна з особливостей стилю Сталлоне – всі трюки він виконує сам. Це призводило до травм на плечах, грудях і верхній частині спини, наслідки яких він намагався приховати за допомогою тату. Перше татування зображало його дружину Флавін.

Коли Сталлоне знімався в «Роккі-4», його напарник (грав російського боксера-противника) вдарив його так сильно, що Сталлоне на чотири дні потрапив до відділення інтенсивної терапії. «Так нерозумно!» – визнає актор.

Ці травми також є метафорою. Йдучи від Христа, ми отримуємо удари від життя, і вони спонукають нас замислитися над найголовнішими речами. І ми повертаємося до Нього. Напевно, Сталлоне погодився б із цим.

За матеріалами: www.slovo.today





## Інтерв'ю

## Іван Заєць: «Я дуже люблю Україну»

*Інтерв'ю з Іваном Олександровичем Зайцем, українським політиком, народним депутатом Верховної Ради України I, II, III, IV та VI скликань про корисне й актуальне спільне, про цікаве особисте й відверте. Держава, громадянська позиція, політична активність, значення Конституції, проблема корупції, християнська віра, поради з досвіду – про це та інше від відомого українського політичного та громадського діяча.*

**«БРАТИ УЧАСТЬ  
У ТВОРЕННІ ДЕРЖАВИ  
– ЦЕ НАЙБІЛЬШЕ  
ДОСЯГНЕННЯ»**

*– Якщо б Вас попросили у кількох словах розповісти про себе, щоб Ви особливого виокремили і зазначили?*

– Такого особливого нічого виокремити. Хіба те, що у моєму житті відбувся крутий поворот від наукової діяльності, на яку я орієнтувався, у політику. А так – це типова біографія політика кінця 80-х – початку 90-х років минулого століття, коли українська нація піднялася у боротьбі за українську національну державність.

*– Ви удостоїлися високих державних нагород: орденів «За заслуги» III, II та I ступенів, ордену князя Ярослава Мудрого V ступеня, відзнаки Президента України і ін. Чи можете виокремити досягнення, яке вважаєте суттєвим в особистому (професійному) житті?*

– Я брав участь у творенні теперішньої української державності, а точніше – був серед активних депутатів України, які творили документи для її становлення. Але колом депутатів це товариство не вичерпується, бо ще треба говорити завжди про тих людей, які на Всеукраїнському референдумі 1 грудня 1991 року ствердили Акт проголошення Незалежності України. Оскільки, можливо, раз на тисячу років народоді випадатиме нагода створити свою державу і, дякуючи Богу, якраз це був той час, коли я проживав. Я переконаний, що не тільки політики відповідальні за долю держави, за долю української нації, але й величезна кількість громадян. Адже громадянин – це та людина, яка має права, але має і обов'язки. Одними з таких обов'язків є любити свою батьківщину і зміцнювати свою державу. Тому для мене брати участь у творенні держави – це найбільше досягнення, яке абсолютно неможливо перевершити будь-якому політику.

Наступне – я б виділив роботу над творенням структур громадянського суспільства.

Я багато часу витратив на те, щоби створити кілька громадських організацій, дуже важливих у долі української нації. Почав я цю роботу на громадській ниві через рік після Чорнобильської катастрофи, адже саме вона стала для багатьох українців поворотним моментом у своїй позиції. Чорнобиль показав, що комуністична система у тоталітарній російській імперії не гарантує майбутнього не тільки окремій людині, а й цілій нації. Саме в СРСР українці завжди відчували екзистенційну загрозу – бути чи не бути українській нації як в духовному, так і в фізичному вимірі. Але її відчували лише окремі люди: інтелектуали, лідери шістдесятництва. Проте Чорнобиль дуже швидко поширив це відчуття екзистенційної загрози на маси. Наслідки цієї катастрофи збурили суспільну думку.

Однією із перших структур у Києві було створено українознавчий клуб «Спадщина» – об'єднання громадян, яке опікувалося культурологічними та екологічними питаннями українців. Потім було «Товариство української мови ім. Тараса Шевченка» (створено на Установчій конференції у лютому 1989 року). І ця громадська спілка, на хвилі національного піднесення, об'єднала численні організації та гуртки. Таким чином, утворилися два великих рухи – культурологічний та екологічний. Але вони потребували якоїсь об'єднуючої ідеї, яку дав «Народний Рух України», створений 1989 року. Фактично із постановою НРУ ідея державності, незалежності та демократії України, ідея повернути Україну назад додому, до Європи, набула організаційного та цілеспрямованого характеру. У всіх цих організаціях та їх творенні я брав активну участь.

Цей список можна продовжувати й далі. Я й зараз не покидаю цієї діяльності, бо вважаю, що до всякої ідеї потрібне потужне організаційне підґрунтя. Неорганізований народ, незабезпечена організаційно ідея приречена на загибель. Тому зараз я веду активну діяльність у межах «Асоціації фермерів України». Декілька років тому було створено ГО «Рух за Україну в НАТО». Тобто я зараз опікуюсь трьома напрямками: фермерство в Україні, питання української мови та питаннями безпеки, зокрема, що стосується НАТО.

Закінчуючи цю тему, наголошу, що я брав участь у написанні установчих основоположних актів в українській державі – це «Декларація

про державний суверенітет України», «Акт проголошення Незалежності України» та Конституція України.

*– У процесі Вашого формування як політичного діяча, вибору політичної діяльності і становлення як політика, що мало фундаментальне, важливе, впливове значення? Робота, професійна діяльність чи захоплення? Можливо, окремі обставини, а чи особистості?*

– Складно виділити щось конкретне. Як на мене, насамперед визначальним є виховання і національна свідомість людини. Я – людина із чітко вираженою національною свідомістю. Я формувався у сільській родині, на поліссі Житомирщини, де завжди побутувала українська мова, своєрідний український міфологічний світ. Це дуже древня земля з древньою історією. Саме життя у цьому середовищі формує тебе як патріота, як людину, якій притаманна глибока українська національна ідентичність. Тому звідси слід виводити лінію мого подальшого повождення. Хоча зрозуміло, що на життєвому шляху траплялися повороти, зовнішні впливи. Одним з таких був згаданий мною Чорнобиль.

Навчаючись у Сільськогосподарській академії, були люди, які на мене вплинули у плані роздумів про своє національне коріння, про український патріотизм. Зокрема, це Володимир Степанюк та Володимир Шашкевич – яскраво виражені українські патріоти. Також була викладачка зовсім з іншого світу – Інда Глагольєва, яка була родом із Архангельська. Тут, в Україні, вона була зразком російського патріота. Дивлячись на неї як на людину з іншого світу, на відданість своїй Вітчизні, я задався питанням: «А чому я не можу бути таким патріотом по відношенню до свого народу?»

Метаморфози, пов'язані з цією людиною, відбулися колосальні: вона сприйняла українську державу як свою; вивчила українську мову та культуру; дуже обізнана з українською літературою; спілкується з українськими вченими, представниками красномовного письменства, художниками. Тому студентський світ на мене дуже вплинув, і про нього слід не забувати й сьогодні. Адже викладачі мають надзвичайно великий вплив на студентів, і так важливо, щоб у житті молоді людини був приклад, в особі викладача, слова якого не розривні із діяльністю. Вони мають поводитись так, щоб молодь могла захопитися прикладом цих людей.



Звісно, що й були подальші впливи, але треба починати все із ставлення до своєї землі, країни, народу – це треба виховувати змалечку.

## ЩОБ СТАТИ

## ++ВЕЛИКИМ ПОЛІТИКОМ

*– Для економіста-математика, відомого українського громадського і політичного діяча Івана Олександровича Зайця «покликання політика» і його місця включає певні універсальні постулати, а чи базові складові, ключові нормативи, а чи характеристики? Що необхідно політику, на Вашу думку, щоб його місце і виконання обов'язків було належним, відповідним?*

– Я думаю, що для великого політика немає винятків. Є якісь універсальні цінності, які пронизують життя кожної людини в демократичному світі і будь-якої нації, проте в основі лежать традиції та звичаї твого народу. І справа в тому, що ця традиція і звичай народу завжди вбирає в себе ці універсальні цінності, бо питання добра і зла, питання волі чи справедливості – це все продукується будь-якою нацією. Всі загальнолюдські цінності є у серці твого народу, і їх потрібно лише відшукати, озвучити та осучаснити.

Тому для політика важливо розуміти світові тенденції, але базовим є зрозуміти душу свого народу, звичаї та історію. Потрібно пишати тією історією, бо кожен народ має злеті і падіння.

Зрозуміло, що для політика є й професійні вимоги – потрібно багато вчитися. Я розглядаю політичну діяльність у сучасному світі як професію. Це не робота за сумісництвом, як у нашій українській політиці заведено, а це справжня окрема політична діяльність. Тому, щоб стати великим політиком, потрібно багато працювати над собою, оскільки ти маєш справу з людиною, світом, економікою, технічними системами та ін. Зокрема, депутатська діяльність – це не тільки виступи, це велика робота у написанні законів; тут потрібно розуміти логіку законодавства, а також знати юриспруденцію, а,

отже, цьому потрібно вчитися. Бо популіст вискочить на якусь таку вершинку і швидко з неї злетить. Популіст – це людина, яка пропонує спрощені рецепти вирішення суспільних проблем, які є дуже складними і глибокими у психологічному та історичному планах, а справжній політик не повинен бути з таким підходом до справи.

## ЦЕРКВА І ДЕРЖАВА

*– Церква і Держава, християнські цінності в політиці. Яким чином Ви бачите можливі практичні кроки у процесі «гармонізації» стосунків «Церква-Держава» та можливості «дії» християнських правд у «політичному» житті України?*

– Дуже складне питання, тому що тут є кілька площин. Перш за все – це виховання людини у сім'ї в християнському дусі. Тому християнські правди, так чи інакше, з тобою заходять у політичну діяльність. А якщо ти не вихований у цьому дусі, то не факт, що ці правди ввійдуть у процес твоєї професійної діяльності.

Зі свого досвіду пригадую, хоч життя батьків було складним, вони важко працювали, але знаходили час для виховання дітей. Це проявлялось у повсякденних трапезах, мама часто ініціювала молитву. Також у відзначенні важливих християнських свят – Різдва, Великдень, Трійця. Це все культивувалось у певних звичаях та традиціях, які виховували.

Зрозуміло, що політики могли б мати інші форми посилення цих правд у собі. Наприклад, в інших парламентах є інститут капеланів. Я вбачаю можливість заснування такого інституту і в нас. Проте є загроза – як з боку якості християнськості теперішніх політиків, так і з боку екуменічної ситуації в Україні.

З іншої сторони, Церкви повинні більше концентруватися на соціальному служінні, виходити за межі самої будівлі, йти до людей.

– Закон уособлює встановлення певної справедливості. Українське суспіль-





ство сьогодні перебуває у стані величезного запиту на «справедливість» і «мир» у законодавчій та виконавчій площинах. Стан війни і криза цих понять у реальному житті українців. Чи є у Вас певний рецепт щодо відповіді і задоволення цього запиту – побудови справедливості і миру?

– Питання справедливості – це ключове питання для будь-якої людської спільноти і конкретної людини зокрема. Потрібно виходити із закону і права, які мають велике значення і яких потрібно дотримуватись – це вже якийсь крок у встановленні справедливості.

Немає такої держави, де б суспільні відносини повністю регулювалися правом. Більша частина взаємовідносин регулюється традиціями і звичаями, а у них уже закладений імператив справедливості. Якщо ми будемо плекати свою національну ідентичність, звичаї і культуру, то ми значно ближче наблизимось до справедливості.

В світлі християнської етики: наближення до Бога – це наближення до справедливості.

### БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ – ЦЕ БОРОТЬБА ЗА СПРАВЕДЛИВІСТЬ

*– Часто політику називають «брудною» справою, і у християнському розумінні це сприймається як переступ заповідей окремими діями, вчинками. «Говорити правду», «Не красти» і т.п. Яким чином Ви бачите вихід і можливість «оздоровлення» України і звільнення її громадян від такої актуальної і страшною суспільної «недуги» корупції, як у політиці, так і в усіх інших сферах діяльності?*

– В цьому питанні я хочу послатися на аудіокнижку Блаженнішого Любомира Гузара – краще, ніж він, ніхто із сучасних мислителів не сказав про політику як вид людської діяльності. Він дуже багато зробив для того, щоб реабілітувати політику, говорив, що невірно міряти всіх однією міркою, що політика є одна із найважливіших та найкращих форм людської діяльності, бо вона дозволяє зробити дуже багато добра для людей, якщо ти їм служиш. І ця діяльність може обернутися великою бідою для людей, якщо ти думаєш, що люди служать тобі.

І Любомир Гузар каже, що мало розуміти тільки цю місію політика, тобто людини, яка служить людям. Для того, щоб здійснювати ефективну політику в сучасному світі, потрібно бути надзвичайно професійною та компетентною людиною.

Далі автор каже, що політик має бути чесною людиною і має розуміти, що він є при-

кладом для великої кількості людей. Якщо плоди діяльності політика будуть хорошими, то громадянин, взявши приклад із нього, сам захоче вдосконалюватись.

Зрозуміло, що корупція – це не просто явище, яке характеризується привласненням чужого майна чи суспільного добра. Корупція – це категорія зі світу справедливості: якщо це незаконний, несправедливий розподіл добра, якщо ти украв щось, з кимось потай домовляєшся, живеш не по закону, не слідуєш християнським заповідям, то ти зменшуєш загальне добро, обкрадаєш інших людей. Тому ясно, що боротьба з корупцією – це боротьба за справедливість, це боротьба не тільки за кращий поступальний розвиток країни, а за спокій людської душі.

Що стосується подолання суспільної «недуги» корупції, то тут є два зрізи проблеми: перший – це виховання, а другий – це примус з боку держави. Тому що недостатньо сподіватися тільки на виховання, адже це довгий процес. Але якщо людина обтяжена владою і використовує її, щоб незаконно збагачуватися, то має бути дуже жорсткий адміністративний примус. Я не до кінця вірю тим, хто каже, що достатньо лібералізувати економічну сферу, наприклад, податкову систему, і всі будуть платити податки, все буде гаразд. Переконали, що, з однієї сторони, має бути лібералізація, а з іншої сторони – дуже жорстке покарання з боку держави. Наприклад, коли тобі створили кращі умови для розвитку твого бізнесу, а ти все одно ухиляєшся від сплати податків, то це потрібно жорстко карати.

### ЩО ТАКЕ КОНСТИТУЦІЯ І ЯКЕ ЇЇ ЗНАЧЕННЯ

*– Ви були членом Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з опрацювання проектів законів України про внесення змін до Конституції України, а також членом Конституційної комісії. Що було найважчим для Вас у цьому процесі? Що вдалося досягнути, а що ні?*

– Я дуже опікувався саме тими положеннями, які фіксували національний тип української державності у Конституції. Бо якщо ми звернемося до «Декларації про державний суверенітет України», створеної у 1990 році, то у першому розділі прочитаємо, що українська держава твориться як держава національного типу. Тому дуже важливо було базові принципи перенести у Конституцію, потрібно було відбити цей тип української держави у зримих ознаках і положеннях.

До прикладу, у 10-ій статті Конституції йдеться про мову, зокрема, про те, що українська мова є державною мовою. Що є ознакою того, що українська держава є державою національного типу. Тому що мова – це символ, вона у найбільшій мірі формує національну ідентичність будь-якого народу; це скарбниця людської історії того чи іншого народу. І достатньо забрати мову, як народ розсипається – без мови немає народу.

Або ж, звертаючись до 20-ої статті, мова йде про державні символи України – герб Тризуб, гімн «Ще не вмерла Україна», прапор «синьо-жовтий». Це ознаки того, що Україна – це держава, де традиції і звичаї української нації покладені в основу суспільної організації. До цього ряду можна зарахувати й інші статті. Але я турбувався про те, щоб зафіксувати у нашій Конституції оці родові ознаки національного типу української державності.

Хоча, будучи членом Конституційної комісії, доводилось працювати над кожним положенням. В одному напрямку ти більш компетентний і маєш вплив, а в іншому – менше. Також до цієї Конституції ввійшов текст присяги депутата України, написаний мною.

Багато уваги ми приділили й тому, щоб створити такий механізм захисту Конституції, який не дозволив би дуже часто її змінювати. Фактично ми передбачали, що виникатимуть часи, коли вороги української державності захочуть поламати українську державу. Тому в нашій Конституції немає положень, які допускають появу її нової редакції чи взагалі нової Конституції. Мова йде тільки про можливість внесення змін до Конституції. Такий механізм був закладений цілком усвідомлено, щоб забезпечити стабільність самої Конституції у її найважливіших постулатах.

*– 28 червня відзначається День Конституції в Україні. Розкажіть про встановлення і важливість цього Дня для українців, його значення і зміст?*

– Конституція – це паспорт держави. Вона важлива не тільки для функціонування державних органів влади (там записані їхні повноваження), у ній закладений принцип розподілу влади, головні механізми стримання й противаги різних органів державної влади.

Але Конституція є також документом, який наділяє громадянина сучасними правами й обов'язками. І тому людина, яка дуже добре знає Конституцію, усвідомлює конституційні механізми – й

значно легше захищати свої права.

Конституція – це політико-юридичний документ і кладеться в основу усієї правової системи України. Я вважаю, що наша Конституція не вичерпала всього свого потенціалу. Ще є дуже багато можливостей посилити Конституції можна прийняти близько ста законів.

До прикладу, беремо ту ж 10-ту статтю Конституції. Застосування мов мало визначитися законом, а до сьогоднішнього дня немає закону «Про українську мову», тому немає механізму використання української мови. Таких прикладів можна навести десятки, але говорячи про Конституцію, питання постає не в якості, а в її застосуванні – чи готові наші політики і громадяни жити за цією Конституцією, чи вони визнають ці положення? Для цього потрібно підвищити рівень і загальної культури наших громадян та політиків, і рівень політичної культури.

### ПОРАДИ З ДОСВІДУ: «МАЙБУТНЄ НА СТИКУ ІЗ ЗАГРОЗАМИ»

*– Ваша порада щодо небезпек, а чи помилок, які, як вважаєте, слід уникати в житті, зокрема, у стосунках з людьми?*

– Найперше, до людей слід ставитись так, як хочеш, щоб люди ставились до тебе – це найкраща порада.

*– Ваша улюблена книга?*

– Важко так одразу визначити, проте в ієрархії улюблених книг найвищу сходинку займає «Кобзар» Шевченка. Ця книга – невичерпне джерело. Шевченко – це пророк, а пророк – це людина, яка звертається не тільки до свого покоління, а людина, яка говорить із прийдешніми поколіннями. Тому кожне покоління у «Кобзарі» знаходить потрібний для нього імператив.

Шевченко – це людина, яка порятувала українську націю в XIX столітті. В тогочасному національному мороці він вселив своїм словом незламну віру в перспективу кращого майбутнього, в те, що коли людина змінюється, то змінюється й нація. Шевченко поглибив розуміння понять загальнолюдських цінностей. В нього є чому повчитись, і це неправда, що він – «плаксива» людина чи т.п. У нього слово дуже тверде і все глибоко продумано. Звичайно, є й інші книги.

*– Яка мотивація і джерело сил, що Вам допомагають в житті, в непростих життєвих ситуаціях?*

– Мотивацій дуже багато. Починаючи від цінності сімейних відносин і завершуючи долею самої України.

*– Що для Вас означає «любити Україну»?*

– Відповідь на це питання я дам крізь призму такого поняття як «патріотизм». Патріот – це та людина, яка не просто не цурається свого народу, його традицій, звичаїв та мови, а яка їх оберігає. В цьому контексті ми говоримо про громадянина – людину активну, яка дивиться на своє середовище не тільки зі сторони прав, а й обов'язків.

Громадянин – це людина, відповідальна перед іншими людьми – перед своєю родиною, сім'єю та соціумом. І прикро, що сьогодні насаджується ідеологія не громадянської відповідальності, а споживацька. Дуже часто побутові зручності перемагають велику мету. Як приклад, наведу знайому ситуацію, коли українці спілкуються російською, бо їм так зручніше. Але у такий спосіб вони підривають потугу своєї нації.

Я дуже люблю Україну і не бачу у світі іншої держави, яку б міг назвати своєю землею. Тому любити Україну – це любити все те, що тебе оточує: тих людей, з якими ти жив, формувався; любити українську мову, звичаї, традиції; любити українських героїв; любити все те, що розумієш як наше.

*– Яка є Ваша мрія, ціль, якою живете?*

– Мрія така – щоб Україна все ж таки вийшла на цей битий шлях поступу як потужна багата держава, яка може захистити себе і гарантувати безпеку своїм громадянам. Це моя мрія як політика, тобто я хочу побачити трансформовану модернізовану Україну. Я хочу побачити добрі результати своєї політичної діяльності. Поки що ми на марші, в такому транзитному періоді, де позитивне межує із негативним, де майбутнє стоїть на стику із загрозами.

*Довідка: Іван Засць народився 5 липня 1952 року в селі Лозниця Народицького району Житомирської області у сім'ї селян. Закінчив Українську сільськогосподарську академію за спеціальністю «економічна кібернетика в сільському господарстві», економіст-математик. У 1979-1982 рр. навчався в аспірантурі Інституту економіки АН УРСР. Також закінчив юридичний факультет Київського університету імені Тараса Шевченка. Нагороджений орденами «За заслуги» III (1996), II (2002), I ступенів (2007), орденом князя Ярослава Мудрого V ступеня (2009).*

Підготували  
Іванка БЕДЬ  
та о. Олег ЛУКА,  
Інформаційна Служба  
Комісії УГКЦ  
«Справедливість і Мир»





30 років тому, в серпні 1987 року, понад 200 осіб – єпископів, священників, монахів, вірян – заявили про вихід із підпілля Української Греко-Католицької Церкви. Лист надіслали Папі Іванові Павлу II і тодішньому генсекретарю СРСР Михайлові Горбачову. Тоді весь світ дізнався про понад 40 років життя катакомбної Церкви, що супроводжувались арештами, переслідуваннями. Тисячі квартир, будинків були підпільними храмами. У Львові донині збереглась квартира, яка вважається найбільшою підпільною церквою.

У маленькій однокімнатній квартирі в самому центрі Львова (площа Соборна, 11, кв.3) від 1955 року діяла таємна церква. Її організував отець, майбутній підпільний владика Василь Всеволод Величковський, якого називали «батьком підпілля». Тут збережена атмосфера, інтер'єр, численні речі з часів підпілля: вітвар, ікони, ліжка, шафа, книжки, апарат, за допомогою якого виготовляли образки і молитовники. Спершу їх фотографували, а потім відтворювали на фотопапері. Келих служив чашею, а маленька тарілка – диском, які використовувались для Божественної Літургії. Літургійний посуд ховали під дошку підлоги, в одязі, за пічкою, бо їх під час обшуку могли вилучити. Престолом була тумба. Вітвар закривали, щоб



Кімната єпископа Василя Величковського, в якій висвячено понад 30 священників УГКЦ

Тут нічого не було. Добре, що отці звідси забрали всі речі у 1991 році, і це все ми сюди перенесли. Все знайшли», – розповів отець Іван Сіяччук з Канади, який опікується квартирою-музеєм у Львові.

У 1963 році отець Василь Величковський таємно поїхав у Москву, на прохання тодішнього глави УГКЦ митрополита Йосифа Сліпого, якого звільнили з ув'язнення, і дорогою до Риму, на II Ватиканський собор, він зупинився в Москві. У готелі митрополит Сліпий висвятив о. Василя Величковського на єпископа і передав йому дерев'яну палицю, що символізувала єпископський жезл. Від того дня владика Величковський керував підпільною Церквою в Україні, але його свячення тримали в таємниці.

У 1969 році єпископа арештували вдруге. Три роки він провів у в'язниці-психлікарні в Алчевську на Луганщині, де зазнав жорстоких знущань. Владика катували електричним струмом, вводили психотропні ін'єкції. У січні 1972 року єпископа Василя Величковського змусили покинути Україну, він виїхав у Канаду, де прожив недовго – понад рік. 30 червня 1973 року єпископ помер. А в 2001 році Папа Іван Павло II проголосив його новомучеником Церкви.



Ірина Коломиєць, донька священника-підпільника о. Степана Коломийця

Ірина Коломиєць, дочка підпільного священника, пригадує, як таємно вірні домовлялись і повідомляли один одному про богослужіння на підпільних квартирах чи в будинках. Це було ризиком для всіх – священників, вірних. Вірних дискримінували, звільняли з роботи, це було кінцем кар'єрного зростання. А отців арештовували, як, зокрема, батька, отця Степана Коломийця, який був засуджений на 10 років у 1949 році, коли відмовився прийняти православ'я. Після звільнення отець теж не зрікся своєї Церкви і був підпільним священником.

«Тата ніде не хотіли прописати. Тато казав, що він – вселенна людина. Їздив, відправляв, допомагав священникам. Нас одразу виселили з хати після псевдособору, ми орендували кімнату в сільській хаті. Це були важкі часи. Після арешту тата нам люди допомагали. Якось односельць пан Федько зайшов до хати, побачив, що у нас нічого нема їсти, привів нам козу із сіном, щоб ми вижили. Людська взаємодопомога, щирість були тоді в

## 40 СВЯЩЕНИКІВ ТА ОДНОГО ЄПІСКОПА БУЛО ВИСВЯЧЕНО У ЛЬВОВІ В НАЙБІЛЬШІЙ ЦЕРКВІ В РОКИ ПІДПІЛЛЯ УГКЦ



Типова валізка отця-підпільника. З такими священниками ходили на підпільні відправи.

стосунках... Підпільні священники вважали, що роки в ув'язненні без служби – то втрачені роки життя. Вони надолужували на волі. Вони ніколи не брали вихідних від служби. Отці відправляли по хатах, на могилах, біля святих джерел. Люди про це знали, бо довіряли один одному і передавали. Хоча були й такі, які могли зрадити. На кожній вулиці жив такий чоловік, який здавав. Так, це було ризиковано, але ні від кого не чула, хто був у підпіллі, що він шкодує про те, що пройшов непростий шлях у житті. Бо залишився чесним перед собою», – розповідає Ірина Коломиєць.

Монахи й монахині, священники, які не були арештовані чи вже відсиділи, працювали на різних роботах і водночас брали участь у діяльності підпільної Церкви. Сестри були зв'язковими між вірянами й священниками в організації богослужінь. За статистикою єпископа Василя Величковського, в другій половині 1960-х років на західних теренах України підпільно діяли 14 монастирів.

Радянський диктатор Йосиф Сталін почав руйнувати Греко-Католицьку Церкву ще в 1939 році. У 1939-1941 роках у Галичині були розстріляні десятки греко-католицьких священників. У 1945 році, після смерті митрополита Андрея Шептицького (1 листопада 1944 року), були заарештовані і репресовані 10 єпископів, зокрема, глава Церкви Йосиф Сліпий, отець Климентій Шептицький, 1400 священників, 800 монахів і монахинь. У 1946 році Греко-Католицька Церква була заборонена аж до 1989 року. У 1988 році із загального числа 4418 православних парафій в Україні половина припала на західні області. Тисячі вірних були вбиті, вислані в табори, звільнені з роботи, все майно Греко-Католицької Церкви перейшло Російській православній церкві.

Та, попри переслідування, віра у часи підпілля була сильною, бо завдяки священникам, які підтримували вірних, люди зберігали внутрішню свободу. «Старався захиститись від зовнішніх впливів і мав душу, куди не мав права вступити брудний чобіт. Ти тримав свою душу і це давало в якійсь мірі свободу», – каже Ірина Коломиєць.



Вітвар єпископа Величковського у кімнаті

виділити святість місця.

«Все – на тому ж місці у кімнаті, як при житті отця. Все скромно, просто, всі речі, якими користувався владика Величковський: священничий єпитрахиль, служебники, із яких служив, маленька чаша. Владика знав п'ять мов, його бібліотека, шафи сягали до стелі. Називали його «дзядзьо», говорили пошепки, бо квартира була на контролі КДБ, було багато пристроїв для прослуховування. У 1959 році сюди привезли хворого єпископа Миколая Чарнецького, який тут і помер 2 квітня того ж року. Дату смерті написали на звороті ікони, що висить над ліжком», – говорить Тарас Гуль, який доглядає квартиру-музей.

Це помешкання належало літній львів'янці, польці за походженням. Жінка жила на кухні без вікна, а кімнату віддала греко-католикам. У 1955 році у своєму помешканні вона прописала отця Василя Величковського, який відбув 10 років ув'язнення на Воркуті. Його куфайка нагадує про ті страшні часи. У 1945 році отець Василь Величковський з групою духовенства був арештований через відмову зректися своєї Церкви і був засуджений до розстрілу, але покарання замінили на ув'язнення й виселення. Після звільнення знайшов притулок у львівській квартирі, яка стала підпільною церквою. Богослужіння відбувались о 5-й ранку або дуже пізно, приходили лише ті люди, яким довіряли. Тут було висвячено понад 40 священників і одного єпископа – Володимира Стернюка.

Сьогодні це вже квартира-музей блаженного Василя Величковського, який від 1964 року очолював підпільну Церкву в Україні.

«Ми тут почали працю у 2004 році, я знав про кімнату, бо її викупив владика Михайл Гринчишин.





# Моє рідне село під опікою Всевишнього

«Боже, наш Отче в небі. Нехай святиться твоє Святе Ім'я, нехай святиться у нашій родині, нехай святиться у нашому селі, нехай святиться у нашому Народі», – Андрей Шептицький, «Пастирські послання».

*Я народився і виріс, як і мої батьки, діди і прадіди, у Борщовичах – красивому селі біля Львова. «Ми жили тут ще до часів потопу. Наші коріння у земну врослає вісь...» – такі слова Бориса Олійника приходять на думку, коли я розглядаю колекцію артефактів, які я зі своїм татом знайшов біля моєї хати. Це і кам'яна сокира, і крем'яні наконечники списів та стріл часів неоліту, і залишки глиняного посуду шнурової культури, арбалетна стріла, часів Галицького князівства, чавунні та кам'яні ядра з козацьких гармат та срібні монети литовської доби. Це свідчить, що це місце люди собі вподобали для життя з давніх-давен і, дякуючи Богові, живуть до тепер!*

В Україні – таких сіл тисячі, але моє для мене найкраще, тому що воно – рідне, має цікаву історію, тут живуть працюючі і добрі люди, які творять його історію і дбають про добробут.

Я вирішив написати про своє село, бо кожен, хто живе в Україні, в місті чи селі, має докластися до її процвітання. Ось у руках я тримаю найціннішу книгу з моєї бібліотеки: «Борщовичі – погляд крізь віки», автором якої є корінна борщівчанка, наша вчителька української мови і літератури Ярослава Павлівна Бойцун. Скільки тут цікавих імен! Одні відомі поза межами села, інші – у всій Україні, а є й такі, які заслужили світову славу. Тут – директори шкіл, вчителі, лікарі, священики, інженери, архітектори, художники, які жили, творили у цьому селі й увічніли себе в віках. Ось прізвища лише деяких: художник Артур Гроттгер (хто відвідував Львівську галерею мистецтв, той, напевно, бачив портрети двох хлопчиків і дівчинки з Борщович, а, може, й когось із своїх рідних і впізнав); професор Берлінського університету Остап Стасів – відомий фізик в галузі кристалографії, лауреат Німецької національної премії в III класу з науки і технології; професор Ягеллонського університету Нестор Ощипко, який розробив комп'ютерну програму сканування землі для пошуку корисних копалин (до речі, нею користуються

всі передові країни світу); художник Ян Машковський, який вчився у Віденській та Римській академіях мистецтв; графік Ян Буковскі, мозаїки якого прикрашають Вірменський катедральний собор у Львові. Так, ці люди жили тут, і ми ними пишаємося! Вони створили основу, заклали фундамент, на якому базується наше сьогодення:

- духовну спадщину в нашому селі нині підтримує отець Іван Духнич;
- 25 мешканців Борщович, воюючи на Сході України, продовжують традиції лицарської справи Січових Стрільців та воїнів УГА;
- вчительський колектив школи, яким керує І.М.Васьків, і церковна громада дбають про наше навчання і патріотичне виховання. Ми тішимося, що наша школа – найкраща!

Також в нас функціонує вже шість років Катехитична школа імені Митрополита Андрея Шептицького, бо, як учив пастир, «нарід, котрий має учених, здобуває собі у інших признаніє і честь, і люди з ним рахуватися мусять». На її базі працює літній табір «Промінчик», який веде наша їмость Ольга. Мій клас у 2011 році був першим, що навчався у цій катехитичній школі. А вели у нас заняття старшокласники, які вже мали досвід роботи в подібних таборах Італії. Тоді заняття проводилися ще у нашому класі. Зараз уже декілька років я сам є волонтером у цьому літньому таборі.

Сама школа розміщена у приміщенні старого костелу. З приходом «свєтєв» костел перетворили спочатку на склад добрив, а потім – на музей армії Будьонного. Пізніше він стояв пустою, аж поки в ньому не створили катехитичну школу і, по мірі можливості, привели споруду в порядок. Зараз, завдяки старанням багатьох людей, ця школа стала одним з осередків духовного життя села. Сюди приїжджають цікаві люди – музиканти, науковці, священослужителі; неодноразово бував тут також Митрополит Львівський Ігор Возняк. Вони ведуть просвітницьку роботу в нашому селі, тут часто звучить класична музика у виконанні симфонічного оркестру,



органу, скрипки, клавесину і гітари.

А зараз я зупинюся на роботі літнього табору. Ось декілька слів про наш розклад роботи. Заняття починалися о 10.00, волонтери ділилися на дві групи, одна з яких зразу йшла в табір, а інша – до церкви Пресвятої Трійці, де діти збирались на молитву. Після того, як їмость провела із дітьми урок катихизації, волонтери вели їх до костелу, де їх вже чекала інша група.

Хочу сказати, що не було такого дня, щоб ми не зустрілися із нашим сільським головою Петром Соколовським. Він або сам виходив до нас і радо вітався, або приходив до нашої школи. Добрим прикладом для всіх дітей було те, що його ми завжди бачили в роботі на благо села: вирішення адміністративних питань, збори людей, господарські роботи. Наш голова не набагато старший за нас, ми його пам'ятаємо ще випускником школи, але, завдячуючи йому і його особистому прикладу, в нас – зразковий порядок і дисципліна.

Потім діти і волонтери проводили зарядку під музичний супровід. О 12.00 діти мали невеличкий перекус, після якого – цікаві заняття (бадмінтон, футбол, теніс, легкоатлетичні змагання, складання пазлів, декорування свічок, виготовлення аплікацій тощо). Закінчувалася наша праця о 14.00.

Перші три дні з нами працювали друзі отця Івана зі Швейцарії Урсула та Альфред Шпорі. До слова, ці люди і надають нам матеріальну підтримку у вигляді канцелярських товарів, спортивного інвентаря; вони ж зазвичай частують дітей швейцарськими солодощами. Проте не тільки допомогу надавали нам ці пани. Альфред та Урсула хотіли також донести до кожної дитини, чому Швейцарія така багата і розвинута. Документальний фільм про свою країну, який вони демонстрували, і давав відповіді на ці питання: це величезні капіталовкладення в розвиток науки і техніки, в банківську справу, подолання корупції і патріотизм. Справді, Швейцарія – це не тільки сир і шоколад. І знову приходять на думку слова нашого Митрополита Андрея: «Для людей по селах просвіта є першою майже потребою – нарід темний легко марнує все, що має, даєся ошукати на кожнім місці...» Я думаю, що навіть найменші діти багато зрозуміли, а насамперед те, що свою землю треба любити «тихою і невтомною працею».

Також нашу працю робили ще цікавішою студенти із міста Цюрих

Олександра, Іван, Михайло і Дмитро. Вони там навчаються, а оскільки працюючі і наполегливі, то вивчили німецьку мову й опанували гру на музичних інструментах. Так, Олександра виконувала багато музичних творів на скрипці і фортепіано, зокрема, найскладніший для виконання всіх музикантів 24-й каприс Паганіні і веселий запальний угорський «Чардаш» Монті. Михайло із різних музичних інструментів створив ансамбль, і діти самі робили перші акорди. Я також перший раз попробував грати на бас-гітарі. Хочу сказати, що навіть далеко не всі дорослі знають такі музичні інструменти як спінет, віола да гамба, барокова скрипка, а ми вже ознайомилися з ними, дякуючи Івану Духничу, який організував і провів концерт для всіх жителів села «Світла музика у світлий тиждень».

Кожного дня діти виготовляли різні вироби на біблійні теми. Наприклад, виготовлення риби із паперу символізувало апостола Петра, який був спочатку рибалкою, а потім, по смерті Ісуса, став першим провідником всіх християн.

Ми вчилися різних молитов, а також складали свої. Наші вихованці гарно засвоїли, що таке молитва і які є види молитов.

Про життя в нашому селі я можу написати ще дуже багато, але на завершення хочу сказати, що самі люди творять собі умови для проживання. Хочу процитувати слова, які, на мою думку, сюди найбільше підходять, простої людини нелегкої долі з Переміщини, яку вона написала у 2000 році в листі до нашого односельця-переселенця Івана Залузького: «А шкода, що я чоловік вже старий і мушу відходити у вічність, а хотів би ще пожити і побачити, чи Україна піднесеться на ноги і чи перейде скоро та реформа землі. Тут найголовніша справа, як перейде у власність і люди зачнуть краще жити, то і будуть інакше думати; і уряд щоб був трохи кращий, щоб були в уряді люди-патріоти, щоб не дивились, як обкрадати Україну, а щоб напровадити на добрий шлях, до могутності, до сили. Щоб могла стати такою державою багатою як Америка чи інші багаті держави на світі. А має до того напрям, бо держава велика, багата земля і працюючі люди можуть стати на ноги твердо перед всім світом. І нехай ворог не зазіхає на неї».

Олег КОЛЬ,

учень 10 класу Борщовицького НВК







## ТОП-12 СТАТУЙ ІСУСА ХРИСТА У ВСЬОМУ СВІТІ

(Початок у попередньому числі «Метри»)

### 4. СТАТУЯ ХРИСТА СПАСИТЕЛЯ ПІД ВОДОЮ В МАЛЬТІ



Підводна 13-тонна бетонна скульптура Христа (мальт. Kristu L-Bahhar) знаходиться на дні моря неподалік островів св. Павла Мальтійського архіпелагу поруч з «Malta's Marine Park».

Ця знаменита підводна статуя Ісуса Христа створена відомим мальтійським скульптором Альфредом Камільєрі Каучі. Роботи з підводного дизайну та виготовлення скульптури були оцінені в 1000 мальтійських лір і оплачені «Комітетом мальтійських дайверів» на чолі з Раньєро Боргом. Комітет уповноважив скульптора Камільєрі для виконання цієї роботи в честь святкування перших відвідин Папою Римським Іваном Павлом II Мальти в 1990 році.

Спочатку статуя перебувала на глибині близько 38 метрів, але у 2000 році була переміщена на нове, значно мілкіше – близько 10 метрів – місце. Пов'язано це з тим, що спочатку статуя знаходилася поряд з діючими рибними фермами, і дайвери почали скаржитися на погіршення якості води й погану видимість в глибині моря в цьому місці. У травні 2000 року цю статую, яка пролежала на дні моря вже 10 років, мальтійці витягли плавучим краном і перемістили ближче до затопленого роком раніше старого парома «Malta-Gozo ferry».

### 5. СТАТУЯ ХРИСТА-ЦАРЯ У СВЕБОДЗІНІ



Ця статуя Христа-Царя – найбільша у світі і встановлена на південно-східній околиці міста Свебодзін, що в Любуському воєводстві у Польщі.

Продовження у колонці на стор. 13

## Священнодійства іменуймо правильно. Значення і застосування елею та мира

У богослужбовій практиці Церкви з давніх-давен використовується миро для Тайни Миропомазання, елею – для Єлеопомазання хворих, освячення олії на Литії, для помазування вірних тощо. Однак ми не завжди правильно іменуємо відомі нам священнодійства. До прикладу, помазування вірних елеєм називаємо по-народному – «мировання». Така підмінна поняття виникає тому, що ми не завжди задумуємося над тим, що таке елею, а що миро, чим вони відрізняються, як і коли їх використовують?

Існує також суттєва різниця між миром, яке виточують моці та ікони (називаються ще – мнроточивими), і елеєм, котрим помазують на Тайнстві Єлеопомазання; елеєм, який освячений на мощах святих; елеєм, котрим помазують на Вечірні; елеєм, що використовується при освяченні будинків тощо. Зрозуміти суть священнодійств та речовин, які при цьому застосовуються, нам допоможе голова Літургійної комісії Тернопільсько-Зборівської архієпархії УГКЦ о. Іван Шкумбатюк.

– Отче, поясніть, будь ласка, чим є святе миро?

– Миро – від грец. Μύρον – означає «ароматне масло». У Східній Церкві миро використовується для помазання при здійсненні Тайнства Миропомазання і при освяченні храму (помазуються стіни, престіл, антимінс). Його також використовують у Католицькій і Вірменській Церквах при рукоположенні у пресвітери. У давніші часи миро у християнстві використовували при помазанні на царство (Старий Завіт, Вих. 30, 22-25, Вих. 40, 9-15).

Встановлення особливого обряду освячення мира святий Василій Великий та деякі інші церковні автори приписують апостолам. До V ст. особливо встановленого дня чину освячення мира не існувало, а вже з того часу на Сході таким днем став Великий четвер Страсного тижня.

Особливої уваги заслугове варіння мира, яке готується з чистого елею (оливкова олія), з додаванням білого виноградного вина і багатьох пахоців. Їхній перелік і кількість не були сталими, а тому переважно використовували наявні речовини. У теперішньому часі до складу мира входить майже 40 різних запашних речовин. Основним інгредієнтом для його приготування є оливкова олія вищого гатунку. З пахоців найчастіше використовують ладан, пелюстки троянд, фіалковий і пряний коре-

ні, мускатну, трояндову, лимонну і гвоздичну олії тощо.

Взагалі чин приготування та освячення мира є дуже складним і клопітким. Воно безперестанно вариться більше трьох діб при безперервному читанні священниками святого Євангелія. Право варити та освячувати миро має Глава помісної Церкви, що свідчить про єдність Церкви. Вже після того, як миро освячене,



його, з благословення Патріарха, роздають на всі архієпархії та парафії. Миро вариться не щороку, а лише за необхідності. Доступ до мира мають лише люди, які прийняли священничий сан. Мирянам брати, а тим більше використовувати його суворо забороняється. Отже, купити чи від когось отримати миро пересічним християнам є гріхом. Саме цим миром людину помазують тільки раз у житті – на Тайнстві Миропомазання.

– Що таке Миропомазання?

– Миропомазання – це Тайнство Нового Завіту, в якому охрищена особа помазанню мира і покладенням рук скріплюється в Божій ласці та позначається як Христовий воїн. Миропомазання, як і Хрищення, приймаємо тільки раз у житті. У тайнстві Хрищення людина стає учасником смерті і воскресіння Христового, а в Миропомазанні отримує печать дару Святого Духа. Катехизм УГКЦ навчає, що у Миропомазанні новоохрищений отримує Святого Духа і стає його носієм та храмом: «Як Пасхальне тайнство смерті й воскресіння Христа завершується Зісланням Святого Духа на апостолів, так наше новонародження у Христі запечатується даром Святого Духа» (424). Тайнство Миропомазання є «печаттю» спасіння, яке ми отримали у Хрищенні. Воно має не тільки особистий вимір, але й виявляється у покликанні для служіння Церкві згідно з тими дарами, які отримуємо через благодать Святого Духа – подібно як це сталося у житті апостолів, на яких після воскресіння Христа зійшов Святий Дух і вони стали свідками та проповідниками спасіння у Христі.

– А що тоді означає термін «мировання»?

– Як ми вже зазначили, власне Миропомазання – це святе Тайнство, котре уділяється раз у житті і відбувається через помазання святым миром. Натомість мировання уділяється під час кожного всенічного Богослужіння на Утрені під час Канону і є звичайним обрядом помазання чола вірних благословенною на

Литії олією. Помазування освяченим елеєм не є Тайнством, тобто тією священною дією, котра якісно і глибоко змінює саму людську природу, але, скоріше, передає цій уже зміненій природі благодать і милість Божу для проходження свого земного існування.

– Коли і для чого мирують вірних?

– Через освячену на Вечірні

оливу, хліб і вино, хрестовидне помазання на чолі й цілування хреста людині вділяється Боже-ственна благодать. Це робить Господь руками священника, тому люди іноді цілують як хрест, так і руку пастиря. Така олія, поряд із пшеницею та вином, з давніх старозавітних часів символізувала особливу благодать Божу до роду людського. Крім того, грецьке найменування оливкової (соняшникової) олії «елей» співзвучно слову «елеос», що перекладається як милість, співчуття. Тому з давніх-давен у Церкві елей був фізичним символом милості Божої до людини і благодатних дарів Святого Духа

– А що таке елею?

– Елею (грецькою – олія) має широке використання в Церкві при звершенні тайнств і обрядів. Склад елею є чітко визначеним і встановленим: це може бути звичайна соняшникова чи оливкова олія з додаванням різних ароматичних масел. Цей елею між собою принципово відрізняється лише змістовим наповненням молитов, проханнями, що читаються при його освяченні, а, отже, і благодатними дарами, які посилає на них Господь через наші прохання при його освяченні. Елеєм помазують на Тайнстві Хрищення (не потрібно плутати з Тайнством Миропомазання, що відбувається відразу після Хрищення. Новоохрищеного помазують два рази: перший раз – елеєм до звершення Хрищення, а зразу після Хрищення другий раз – миром, на Тайнстві Миропомазання), соборування, при освяченні будинку тощо. Людей також помазують таким елеєм на великі свята, коли це передбаче-

(Далі – на 13 стор.)





но церковним уставом.

Серед християн, особливо на Західній Україні, таке помазання називають «мированням». Але жодного відношення до помазання миром воно не має. Таке єлеє-помазування над людиною звершується багато разів. Правильно його було б називати просто «помазанням єлеєм», оскільки у цьому випадку використовується не миро, а освячений єлей.

**– Що таке Тайна Єлеопомазання і кому її можна уділяти?**

– Єлеопомазання – одне із семи Таїнств. У ньому можуть брати участь тільки охрищені люди.

«Чи страждає хто з Вас? Нехай молиться! Чи тішиться хтось? Нехай співає псалми! Чи хворіє хто з Вас? Хай покличе пресвітерів Церкви і над ним хай помоляться, намастивши його оливою в Господне ім'я, і молитва віри оздоровить недужого, і Господь його підійме, а коли він гріхи учинив, то вони йому простяться. Отже, признавайся один перед одним у своїх прогріхах, і молиться один за одного, щоб Вам оздоровитись. Бо дуже могутня, ревна молитва праведного!» – так описує дію та значення Тайни Єлеопомазання апостол Яків у своєму посланні (Як. 5, 13-16). І святий апостол та євангелист Марко пише: «...і багато вигонили демонів, і оливою хворих багато намащували – і

оздоровляли» (Мр. 6, 13). За час свого земного життя, за час свого трьохлітнього служіння на землі, Ісус Христос багато зцілював і оздоровляв хворих, немічних та недужих. І саме тому Церква сьогодні продовжує зцілювальну місію Спасителя, коли помазує вірних (хворих) оливою у святій Тайні Єлеопомазання.

Тут важливо зазначити, що уділяти тайну Єлеопомазання потрібно людині, яка є в стані освячуючої ласки, і для цього належить приступити до св. Тайни Сповіді, якщо для цього є потреба і якщо недужий є в стані визнати свої гріхи.

Перед помазанням недужого священник освячує олию. Після читання Апостола та Євангелія, яке «благовістить перемогу Христа над гріхом, недугою та смертю» слідує помазання недужого єлеєм. Помазуючи чоло, очі, ніздрі, вуха, уста, щоки, груди, руки і ноги хворого, священник проказує урочисту благальну молитву до Бога Отця, у якій просить зцілити недужого «помазанням цим від тілесної і душевної немочі» й «оживити його благодаттю Христа, молитвами Богородиці і всіх святих» (Катехизм УГКЦ).

Ця Тайна не тільки для тих, що очікують смерті, а для всіх, що потребують Божого благословення в поважній недугі і бажають повернутися до здоров'я й оздоровлення душі та тіла.

**– Розкажіть про мироточиве миро...**

– Відомі випадки, коли з мощей святих чи ікон витікає миро. Воно абсолютно відрізняється від того мира, про яке ми розповідали, тому ним можна помазуватися не тільки один раз, а при потребі. Наука поки що не знайшла чіткого пояснення щодо такого різновиду чуда.

**– Як слід використовувати олійки, які можна придбати у храмах?**

– Коли відвідуємо святі місця, то маємо можливість отримати єлей, освячений на мощах того чи іншого святого. У такому випадку він вживається для помазання у випадку недуги або якихось спокус, що турбують нас, чи просто за бажанням.

Як правильно застосовувати освячений єлей? По-перше, можемо взяти вату, намотати її на паличку, вмочити в освячену олійку і зобразити ним хрестик на своєму чолі або на будь-якій болючій частині тіла. Єлей – це не миро, яке виточується святими мощами чи іконами, і тим більше не миро, яке використовують при звершенні Таїнства Миропомазання. Це просто освячена олія. Від інших «єлеїв» він відрізняється особливими молитвами, прочитаними на його освячення.

Розмовляла

Надія ШПОДАРУНОК

За матеріалами: tze.org.ua

(Продовження, початок на 12 стор.)

Ініціатором будівництва пам'ятника в 2001 році був канонік Сільвестр Завадзкі – настоятель храму Божого Милосердя у Свободзіні. 29 вересня 2006 року міська рада Свободзіна підтримала ініціативу і прийняла рішення про зведення пам'ятника Ісусові Христові, який є покровителем міста і гміни Свободзін.

Проект скульптури виконаний Мірославом Казімежем Патецьким, а реалізація належить Томашу Корано (м. Ґдиня). Фундамент спроектував Мар'ян Вибранец (Свободзін), конструктивну частину проекту виконали доктор Якуб Марціновські та доцент Міколай Клапеч з університету м. Зельона Ґура. Пам'ятник будувався на приватні пожертви, будівельники були набрані з парафіян місцевого храму.

Будівництво тривало близько двох років. Монтаж і зварювальні роботи здійснювалися місцевою фірмою «Техспав» із м. Скомпе Любуського воєводства. У грудні 2009 року будівництво було призупинене, оскільки неподалік пам'ятника проходить високовольтна лінія електропередач. У квітні 2010 року дозвіл було отримано, і будівництво відновили. 6 листопада 2010 року було завершено монтаж голови і корони пам'ятника. Офіційне відкриття та освячення відбулося 21 листопада 2010 року.

Загальна висота пам'ятника – близько 52 м, що перевищує монумент Крісто де ла Конкордія в Кочабамба (40,44 м з п'єдесталом) і статую Христа-Спасителя в Ріо-де-Жанейро (39,6 м з п'єдесталом). Висота самої статуї з короною становить при цьому 36 м, а 16 м становить висота кам'яно-земляного пагорба. Висота двох інших статуй без постаментів становить 34,2 м і 30 м відповідно. Таким чином, станом на 2010 рік ця статуя Христа була найвищою у світі. Максимальна ширина статуї (відстань між кінчиками пальців) становить близько 25 м.

Пустотілий пам'ятник виконаний з монолітного залізобетону на сталевому каркасі. Маса конструкції становить 440 т. Монтаж вівся поетапно: спочатку краном було встановлено корпус статуї, потім – плечовий пояс і голову з короною.

Позолочена корона статуї має розмір 3,5 метра в діаметрі і близько 3 м у висоту. Голова пам'ятника має висоту 4,5 м і важить 15 тонн. За іншими даними, голова виконана з твердого пластика, а не з бетону, як передбачалося спочатку, завдяки чому її вага зменшилася втричі.

#### 6. КРИСТО ДЕ ЛА КОНКОРДІЯ В КОЧАБАМБА

Крісто де ла Конкордія (ісп. Cristo de la Concordia) – статуя Ісуса Христа, що знаходиться на пагорбі Сан-Педро в Кочабамба (Болівія). Висота статуї – 34,2 метра, п'єдесталу – 6,24 метра, загальна висота – 40,44 метра. Таким чином, статуя на 2,44 метра вище, ніж знаменита статуя Христа-Спасителя в Ріо-де-Жанейро, що робить її найбільшою статуєю в Південній півкулі.

Будівництво пам'ятника розпочалося 12 липня 1987 року і було закінчене 20 листопада 1994 року. Дизайнери Сесар і Вальтер Террасас Пардо спроектували її на подобу статуї в Ріо-де-Жанейро. Встановлена на висоті 256 метрів над містом, статуя піднімається на 2840 метрів над рівнем моря. Важить вона близько 2200 тонн. Голова статуї – 4,64 метра у висоту і важить 11.850 кг. Розмах рук – 32,87 метра. Площа монумента – 2400 кв. м. До оглядового майданчика всередині статуї ведуть 1399 сходинок. Скульптура виготовлена зі сталі та бетону.

(Продовження у наступному числі «Мети».)

## Крізь часи: майбутнє християнських Церков

**Прогнози говорять, що багато професій зникне, людей замінить робототехніка. Людство отримає додатковий час, його потрібно буде заповнити. Подорожі у космос стануть як поїздки поїздом, тому Земля буде не єдиним місцем перебування людства. У світлі цих передбачень варто задуматися: а що станеться з християнськими Церквами через 50-100 років?**



Релігія не зникне. Навпаки, людство буде що раз то більше цікавитися та експериментувати з різноманітними релігійними практиками та обрядами. Релігію будуть вибирати відповідно до власних зацікавлень та до власного світобачення. Разом з тим, релігійні ритуали та традиції будуть змішуватися та переплітатися, і це не викликати жодних суперечок серед віруючих різних конфесій і навіть релігій.

Попри техногенність світу, справжні знання, а не отримані з Вікі чи Гугл, будуть цінуватися. Будуть потрібні професіонали,

які умітимуть синтезувати, робити висновки та генерувати ідеї, те, на що штучний інтелект не здатний. А штучний інтелект зможе багато: перекладати з «мертвих мов», шукати паралельні тексти, показувати спільне та відмінне, але при цьому не зможе робити самостійних висновків.

Церквам буде потрібно відмовитися від строго ієрархічної структури і повільно повертатися до первісного принципу спільнот. Збережуться малі групи, для яких термін «спільнота» буде не порожнім звуком, а реальністю. Власне, ці малі групи будуть мати повністю демократичний підхід

до вибору священників та єпископів. Вони спільним коштом будуть навчати і підтримувати своїх духовних провідників.

Звичайно, що замовлятимуться група обрядовців, для яких християнство – це відповідати декілька разів у рік сакральну споруду. І власне для них будуть працювати жреці-заробітчани, які виконуватимуть правильні ритуали, а увесь свій вільний час будуть займатися власними справами, які принесимуть прибуток.

Духовність та богослов'я знову будуть рухатися до спільного знаменника, щоби те, у що людина вірить, ставало основою

її життя. А для цього необхідні глибокі та серйозні знання, помножені на власний досвід справжньої, здорової духовності та багаторічних пошуків.

Молитви будуть рухатися у бік скорочення, щось на кшталт Твіттера (до 140 символів), але з глибоким значенням, у яких буде мінімум слів та максимум значення. Медитація у техногенному світі стане частиною денного розпорядку. Тому розвиток та поширення християнської медитації стане реальністю.

Церкви будуть змушені відкрити для загального доступу власні е-декларації, як і всі інші члени суспільства. Тому купляти їхню толерантність чи навіть підтримку державним діям стане неможливо і втратить сенс. І лише авторитет та репутація власних представників і всіх членів Церкви будуть найважливішим скарбом.

о. Роман

ОСТРОВСЬКИЙ

Джерело: short.media





Актуальна тема

## Свідки Єгови: 7 найбільших обманів

**Зал Царства  
Свідків Єгови  
Kingdom Hall  
of Jehovah's Witnesses**

(Продовження, початок у попередньому числі  
«Меті» 6/134 за червень 2017 р.Б.)

Коли католик стикається зі «свідками Єгови», то може мати клопіт, бачачи, як легко вони віднаходять біблійні вірші на підтримку своїх тез. Такий католик може також із соромом констатувати, що ось він зустрів людей, які «насправді знають Біблію!» Однак реальне знання Біблії «свідками Єгови» обмежується вирваними з контексту віршами, завченими напам'ять у рамках студіювання відповідних тем. Про неточність цитування Біблії у «Вартовій башті» можна говорити довго. Детальній полеміці з викладеним у цьому часописі присвячено купу публікацій. Я наведу лише кілька показових, найвиразніших «затемнень» в ученні «свідків Єгови».

### 3 ОБМАН: ІСУС – ЦЕ «МЕНШИЙ» БОГ І АР-ХАНГЕЛ

«Свідки Єгови» відкидають фундамент християнства, яким є віра в божественність Ісуса Христа, вважаючи Його ангелом, що був створений Богом. Вони охоче посилаються на фрагменти Біблії, з яких впливає підпорядкованість Ісуса Богові-Отцю, хоча їх легко пояснити тим, що вони стосуються Божого Сина після втілення, тобто після прийняття Ним людської природи.

Божественність Ісуса – це, вочевидь, надто розлога тема, щоб її тут викласти, а кількість біблійних текстів, що її підтверджують, – величезна. Я обмежуся показом відвертих маніпуляцій, яких допускаються «свідки Єгови» у своїй Біблії. В оригінальному (грецькому) тексті прологу Євангелія від Івана (Ів. 1, 1) слово «Бог» (Theos) з'являється двічі. Спершу він стосується Бога Отця, а потім – Предвічного Слова, тобто Ісуса.

У перекладі «свідків Єгови» цей вірш записаний так: «На початку було Слово, а Слово було у Бога, і богом було Слово», – тобто Ісуса названо богом з малої літери. «Свідки Єгови» аргументують це браком артикля перед другим «Theos». Тим часом такий запис впливає з принципів граматики грецької мови. Ісус, зрештою, в бага-тьох інших місцях названий словом Theos з артиклем, що видно, наприклад, із визнання «невірного» Томи (Ів. 20, 28). З іншого боку, є також місця, в яких артикля немає при слові «Бог», що відноситься до Отця (напр., Ів. 1, 6 та Ів. 1, 13).

Якщо «свідки Єгови» вважають Ісуса богом з малої «б», то вони – політеїсти, бо вірять у двох богів: більшого і меншого. Відкидаючи віру в Єдиного Бога у трьох Особах, вони впадають у багатобожжя.

У перекладі «свідків» змінено чимало віршів, які підкреслюють божественність Ісуса.

Послання до Колосян (1, 16-17) у «Перекладі Нового Світу» каже: «За його посередництвом було створене все інше у небесах і на землі, що видиме і що невидиме, чи то престולי, чи начальства, чи уряди, чи власті. Все інше було створене через нього і для нього. Він також є перед усім іншим і за його посередництвом усе інше було покликане до існування». Слово «інше» тут додане – в оригіналі його нема. У Старому Завіті читаємо, що Тво-рець – це Ягве, а отже, Ісус не міг бути Творцем усього, а тільки того, що залишалося створити після творчого акту Бога. Переклад «за його посередництвом було створене» – це також маніпуляція, бо грецький текст виразно стверджує: «В Ньому було створено все».

(Далі, у колонці, на стор.15)



о. Орест-Дмитро ВІЛЬЧИНСЬКИЙ

### 77. Чи є в наш час гностики ?

– Сьогодні існує декілька сект, які називають себе гностичними церквами. Типово гностична також духовність груп руху «Нью-Ейдж». Окрім того, існує кабалізм, який сповідує самоспасіння через знання божественних тайн та певні гностичні теорії.

Насправді багато сучасних релігійних напрямів, методик самовдосконалення й альтернативних методів зцілення визнають гностичні ідеї, оживляючи вчення античних гностиків.

Як це не дивно, але більшість сект насправді не вигадала нічого нового, а тільки пристосувала до власних інтересів і модифікувала певні ересі античних часів. Так, «свідки Єгови» сповідують вчення, яке є модифікацією старого аріяства, адвентисти сьомого дня – модифіковану суміш ідей юдаїзантив у середовищі перших християн, пневматомахів та енкратитів. Так само не новим є так зване «євангеліє успіху» – насправді це викривлена й доведена до абсурду ідея предистинації, яку висунули давні гностики і розвинув французький реформатор Жан Кальвін.

Гностицизм теж пережив деякі модифікації, час до часу виринаючи в історії у різних формах – середньовічних катарів, альбігойців, богумілів, патаренів і так званої «християнської кабали» епохи Просвітництва й низки сект XIX-XX сторіч.

У наш час гностицизм, прикриваючись псевдофілософськими висловами та псевдонауковими обґрунтуваннями, поширений у формі ньюейджівських груп, присутній у вченнях люциферіан, кабалістів та гностичних угруповань. Гностицизм, якщо судити з творів одного з ідеологів масонства Альберта Пайка, є також у масонських ложах.

### 78. Кабалісти – це секта чи відгалуження юдаїзму?

– Кабалізм неможливо назвати сектою вже принаймні тому, що він має різні форми та відмінності, які приймає офіційний юдаїзм. Щоправда, тут таки варто зауважити, що не всі поціновувачі юдаїзму прихильно ставляться до кабали. Треба зазначити, що і в юдаїзмі, і поза ним є окремі секти, які сповідують певні форми цього вчення.

Кабалізм також не є відгалуженням юдаїзму, оскільки юдаїзм як такий не сприймає його, ані не показує ознак оформлення у відгалуження юдаїзму.

З погляду релігійної антропології кабалізм – це своєрідний запізнілий гностицизм, який проторив собі шлях в юдаїзм.

# Обережно, секти!

(Продовження, початок у «Меті» № 7/116 за вересень 2015 р.)

Для дослідників феномен кабалізму в юдаїзмі – надзвичайно дивне явище, й однозначного пояснення його сприйняття юдаїзмом немає. Адже кабалізм неможливо назвати чистим монотеїзмом через вчення про різноманітні еманации божества, яким приписують функції і властивості Бога. Навіть вчення про сифірот, за допомогою яких Бог начебто творить світ, насправді є пристосованою до юдаїзму гностичною ідеєю божественних еонів, тобто суто гностичним вченням.

Із християнського погляду кабала – це зрада монотеїзму, небезпечне псевдовчення, яке відвертає людину від справжнього поклоніння Богові, призводячи до ідолопоклонства. Крім цього, основна ідея кабали – самоспасіння, що заперечує Бога як ініціатора спасіння людини і відкупительний характер жертви Ісуса Христа. Тому кабалізм і християнство неможливо примирити.

### 79. Останнім часом у нас популяризують вчення Георгія Гурджієва як панацею від усіх хвороб. Чи може християнин користуватися методами зцілення, які запропонував Георгій Гурджієв?

– Якщо вам щось пропонують як допомогу від усіх-усіх хвороб, то маєте передусім мати здоровий скепсис стосовно таких пропозицій: радше за все вас або втягнуть в секту, або хочуть ошукати. Та ось кілька слів і про вчення Гурджієва. На зламі XIX-XX століть у Росії виникла низка окультних вчень, які обіцяли принести світові спасіння: теософія (Олена Блаватська), антропософія (імпорт з Австрії, Рудольф Штайнер), жива етика (подружжя Періхів); на своїх початках більшовизм та нацизм теж мали окультний характер. У цьому контексті треба розглядати і вчення Георгія Гурджієва – людини не зовсім конкретної етнічної належності, народженої в російській частині Вірменії. Без сумніву, Гурджієв був видатною людиною; під його впливом перебували і більшовики в Росії, і нацисти в Німеччині. Велику частину свого життя Гурджієв присвятив вивченню різних окультних вчень Передньої та Середньої Азії. Під впливом різних езотеричних шкіл Гурджієв створив власне вчення, яке поєднувало традиції давніх гностиків, містично-окультні вчення ісламу та різні ісламські секти.

Сьогодні в нас під різними фізичними вправами чи танцями рекламують вчення Гурджієва. Я глибоко переконаний, що не маємо права наражати своєї віри на небезпеку, а також

відкривати своє життя на дію сил, які протистоять Христовій науці. Не варто у пошуках тілесного здоров'я втрачати себе і своє вічне спасіння, користуючись методами та практиками окультних вчень. Вчення Гурджієва – одне з таких. Тому християнин, який приймає це вчення, перебуває у реальній можливості опинитися поза рамками християнства, а також і в небезпеці втратити вічне спасіння.

### 80. У чому небезпека теософії Олени Блаватської?

– Вчення Олени Блаватської – одне з перших відкритих окультних вчень у західній цивілізації. Це вчення фактично відкрило шлях для розвитку і поширення різноманітних синкретичних культів та сект і є сумішшю гностичних, пантеїстських та індуїстських вчень, де-не-де прикритих християнською термінологією. Але бог Блаватської – це безособова сила; людина потрапляє під індуїстський закон карми про перевтілення, тобто реінкарнацію. Вчення Блаватської вже у своїй основі протиставляється християнству. Твори Блаватської, обіцяючи відкрити таємниці людського буття й історії, насправді відводять читача від цієї таємниці і вводять його в морок окультизму та магії.

Насправді Блаватська уже з дитинства спілкувалася зі світом духів, які їй поступово відкривали своє вчення. Оскільки її вчення кардинально заперечує воскресіння, унікальність Особи Христа, особистісну природу Бога, то вважати цих духів посланцями Бога було б безглуздом. Тому вчення Блаватської справді є одкровенням, але це одкровення демонічне, тому, поринаючи в читання її творів, людина несвідомо поринає у світ злих духів та їхніх одкровень.

### 81. Що таке антропософія ?

– Засновник антропософії Рудольф Штайнер не вважав своє вчення релігією. У своїй суті воно дуже подібне до вчення теософів, яке започаткувала Олена Блаватська, з тією відмінністю, що Штайнер не обіцяє відкрити таємниці всесвіту, – він обіцяє розкрити таємниці людського існування. Для нього бог також не є особою – це життєва сила, яка пронизує Всесвіт. Людина введена в цей світ, щоб розвиватися, і в цьому їй допомагає ціла ієрархія духів. Цікаво, що нацисти багато в чому послуговувалися його ідеями, особливо окультними методами захисту.

(Далі, на стор.15)





# Як розмовляти зі «свідками Єгови»

*«Дайте мені Біблію – і я доведу, що сатана – святий». Знаєте, хто це сказав? Один із найбільших авторитетів Католицької та Православної Церков – святий Августин. Цим він хотів сказати, що на підставі Біблії можна довести що завгодно.*

Багато людей трактують Святе Письмо по своєму, і «свідки Єгови» зокрема. З ними стикався, напевне, кожен із нас. Пара гарно одягнених та ввічливих людей запрошує поговорити на духовні теми. Вони цитують Святе Письмо, переконуючи, ніби знають його досконало. Більшість же громадян не можуть нічого протиставити їхнім аргументам. У цій статті ми розглянемо, як розмовляти з членами цієї секти.

**Вступати в суперечку зі «свідками Єгови» не потрібно.** Так кажуть священники. Краще мовчки піти далі. Можна побавитися в маленьку гру: якщо заговорили – значить, програли. На своїх зібраннях члени секти тренуються в полеміці й мають завчені відповіді на наші аргументи. Через це непередбачена людина не може нічого протиставити їхнім завченим цитатам. Нам здається, що єговісти знають Біблію «від А до Я» напам'ять. Та це ще не означає, що вони читали Святе Писання повністю. Там вивчають Писання специфічно. Читають журнал «Вартова башта», і для підкріплення написаного в цих журналах їм наводять вирвані з контексту цитати з Біблії. Пам'ятаєте слова святого Августина на початку статті?

Останнім часом ситуація змінилася. Десь я чув, що керівники організації вирішили для своїх підлеглих перевидати Біблію в новій редакції. Там уже багато важливих цитат змінено. До цього вони користувалися звичайним Святим Письмом. Якщо якась цитата із Святого Письма суперечить доктрині «свідків Єгови» – кажуть, що потрібно її розуміти в переносному значенні. Якщо починають «програвати» в суперечці, то перескакують на іншу тему або залишають вас у спокої.

При розмові єговістів із людьми використовується багато маніпулятивних технік. Про завчені цитати, що дозволяють показати себе експертами, які знають напам'ять усю Біблію, я сказав.

**Психологічний прийом.** У книжках із психології автори переконують, що ми скоріше послухаємо прохання чи піддамося впливу людини в формі, ніж звичайної. Людині охайній та гарно вдягненій важче противитися. Хто для вас більший авторитет за рівних інших умов: умовна бабця на базарі чи людина в піджаку з «дипломатом»? Тепер я, здається, розумію, чому вони так святково вдягнені.



стояли надто близько. Це ж чужі для вас люди. Хоча я настійливо раджу взагалі не вступати зі «свідками Єгови» в суперечки. Основні закиди сектантів ми розглянемо.

**«Християни ходять до церкви, але при цьому крадуть, перелюбствують і п'ють».** Члени ж їхньої організації провадять побожне життя. Правда в тому, що не всі католики та православні регулярно ходять до церкви. Фактично вони вже у своїй вірі народилися. Практикуючі християни у своїй більшості намагаються жити праведно.

**«Інквізиція».** Це також частий аргумент наших опонентів. Звісно, Церква трохи «перегнула палицю», і папа св. Іван Павло II за це вибачився. Ще Ісус Христос сказав: «Ти, Петре, – скеля, і на тобі збудую Я Свою Церкву, і ворота пекельні її не подолають». Там не сказано що не долатимуть, а не ПОДОЛАЮТЬ. Та й не така вже інквізиція була страшна. Вороги Церкви перебільшують її недоліки.

**Військова служба.** Як ми знаємо, «свідки Єгови» не служать в армії. Уявіть на секунду, що все населення країни перестане служити в армії. Та нас за кілька днів завоює будь-яка інша держава! Іван Христитель не радив воякам кидати свою службу, а тільки бути справедливими і не вимагати зайвого: «Питали ж його й вояки і говорили: А нам що робити? І він їм відповів: Нікого не кривдьте, ані не оскаржуйте фальшиво, удовольняйтеся платнею своєю» (Лк. 3, 14).

**«Ваші священники люблять гроші».** Нагадаю китайське прислів'я: «Одне дерево, що падає, робить більше шуму, ніж цілий ліс, який росте». Люди здатні перебільшувати деякі явища. За радянських часів достатньо було перейти в православ'я, і проBLEMI у католицького священника зменшувалися. Але вони стояли стійко і вибирали табори. Так що не все так погано. Потрібно за своїх священників щодня молитися. Вони – наші полководці в боротьбі зі злом, і диявол насамперед б'є по них. Як казав один священник: «За вами ходить один чорт, а за нами – десять». Хто щиро молиться за священників, той їх не осуджує.

**«Ваші люди багато п'ють спиртних напоїв».** Тут треба мати голову на плечах, а не повністю забороняти вино. Як казав

святий Іван Золотоустий: «Вино є діло Боже, а пияцтво – диявольське».

**«Ісус Христос був нерозп'ятий на хресті, а повішений на стовпі».** Але Книга Книг каже по-іншому: «А коли назушались з Нього, зняли з Нього плаща і зодягнули в одягу Його. І повели Його на розп'яття. А виходячи, стріли одного киринеянина, Симон на ймення, – його змусили нести для Нього хреста» (Мт. 27, 31-32). Або ще: «І, ніши свого хреста, Він вийшов на місце, Череповищем зване, по-гебрійському Голгофа» (Ів. 19, 17). Або ще: «І як Його повели, то схопили якогось Симона із Киринеї, що з поля вертався, і поклали на нього хреста, щоб він ніс за Ісусом» (Лк. 23, 26). Або: «А хто побіч проходив, то Його лихословили, головами своїми хитали й казали: Отак! Ти, що храм руйнуєш та за три дні будуєш, зійди з хреста та спаси Самого Себе!» (Мк. 15, 29-30). «Я бо через закон для закону вмер, щоб для Бога жити: я – розп'ятий з Христом» (Гал. 2, 19). Мені далі продовжувати? Священники-екзорцисти кажуть, що диявол та його слуги дуже бояться хреста Господнього.

«Свідки Єгови» кажуть, що ми поклоняємось хресту, а це – зряддя тортур. Ну, що ж, процитую апостола: «Бо слово про хрест – ГЛУПОТА ТИМ, ЩО ПОГИБАЮТЬ, а для нас, що спасаємося, сила Божа... Ми проповідуємо Христа розп'ятого: ганьбу для юдеїв і глупоту для поган» (1 Кор. 1, 18-23).

**Бог забороняє поклонятися зображенням того, що на землі і на небі.** Цю заповідь Бог дав після того, як люди поклонялися ідолу у вигляді тільця. Але це не стосується зображень святих, Пречистої Діви Марії та Ісуса Христа. Ми не молимося фарби чи до паперу, на якому надрукована ікона. Коли, наприклад, дитина плаче над фотографією матері-заробітчани, то має на увазі не папір та кристали срібла. До речі, ось найдавніші зображення Богородиці і Христа. Там є малюнки ще перших християн у катакомбах. А вони малювали, бо не знали, що через тисячу років виникне якась секта і виступатиме проти образів. Це стара церква V століття, і там також були образи. А новоявлена секта каже, що то неправильно.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

(Продовження, початок – на 14 стор.)

Наступний приклад можна знайти у Посланні до Юдеїв (1, 8). Цитата зі Старого Завіту, яка стосується Сина, тобто Ісуса, згідно з «Перекладом Нового Світу», звучить так: «Бог є твоїм тронем навіки». У грецькому оригіналі натомість маємо «трон твій, Боже, навіки» (пор. Пс. 45, 7-8).

У Діяннях Апостолів говориться про громаду Божи, яку «набув для себе кров'ю своєю». Оскільки цей вірш називає Ісуса Богом, «свідки Єгови» додали до нього на кінці слово «Сина», яке повністю змінило сенс вірша: «зібрання Бога, набув для нього через кров його власного Сина».

Досить курйозною ідеєю «свідків» є думка, ніби Ісус – це та сама особа, що й архангел Михаїл. Це справді повністю оригінальне, бо на питання Ісуса: «За кого люди вважають Сина Чоловічого?» та «А ви за кого Мене вважаєте?» ніхто не відповів, що за архангела Михаїла.

Біблія виразно показує вищість Ісуса над усіма ангелами (Євр. 2, 5-8; Одкр. 14, 10). Послання до Колосян застерігає нас від надмірного вшанування ангелів (Кол. 2, 18; пор. Євр. 1, 4-7), а Христові ми повинні віддати таку само честь, як Богу Отцю (Ів. 5, 23). У Першому посланні до Солунян читаємо: «Бо сам Господь на даний знак, на голос архангела та при сурмі Божій, зійде з неба» (4, 16). Отже, архангел – це особа, відмінна від Господа. Підтверджує це 2 Сол. 1, 7: «Коли з'явиться з неба Господь Ісус з ангелами своєї сили...». «Свідки Єгови», аби легше ідентифікувати Ісуса а архангелом Михаїлом, змінили у своїй Біблії цей вірш і переказали його так: «Сам Господь зійде з неба (...) з голосом архангельським і трубою Божою», і на підставі свого фальшування доводять, що як Ісус має архангельський голос, то Він – архангел.

## 4 ОБМАН – СВЯТИЙ ДУХ ЯК ЕЛЕКТРИЧНА ЕНЕРГІЯ

«Свідки Єгови» у публікаціях та своїй Біблії визначення «Дух Святий» пишуть з малих літер. Вони вважають, що це назва «чинної безособової сили Бога», чогось на зразок електроенергії. Однак Святе Письмо відрізняє Духа Святого від сили чи моці Божої (Зах. 4, 6; Діян. 10, 38; 1 Сол. 1, 5; 2 Кор. 6, 4нн). Міць є рисою Духа Святого, а Він є Подателем (пор. «щоб ви збагатились у надії, силою Духа Святого», Рим. 15, 13; «силою знаків і чудес, силою Духа Святого, Рим. 15, 19). Дух Святий названий «Утішителем» (гр. Parakletos), який усього навчить і все нагадає (див. Ів. 14, 16, 26; 15, 26; 16, 7). Так названо і Бога Отця (див. 2 Кор. 7, 6; пор. Іс. 51, 12нн), і Сина Божого (див. Ів. 14, 16 і 1 Ів. 2, 1).

Новий Завіт навчає про божественність Святого Духа, а «свідки Єгови» відкидають це.

У Першому посланні до Коринтян читаємо: «Хіба ж не знаєте, що ваше тіло – храм Святого Духа?» (6, 19), «про-славляйте Бога у вашому тілі» (6, 20). Ми – святина Бога, бо Дух Святий мешкає в нас (див. 1 Кор. 3, 16). Обманути Духа Святого – це обманути Бога (див. Діян. 5, 3).

У перекладі «свідків Єгови» зроблено чимало маніпуляцій, аби з Духа Святого як Когось зробити духа як щось. У Першому посланні до Тимотея взагалі усунуто слово «дух». У грецькому оригіналі читаємо: «...а Дух виразно промовляє». Замість цього у тексті «свідків» маємо: «...натхненний вислів виразно промовляє». Іменник «рνευμα» передано через вираз «натхненний вислів», бо ж «свідки» навчають, що Дух Святий – то не особа, а тому промовляти не може.

(Далі – у наступних числах газети «Мета»)

Роман ЗАЙОНЦ – бібліст, демонолог, випускник Інституту біблійних наук Люблінського католицького університету. Автор книжки «Сатана у Старому Завіті». Публікується головню в часописах «Egzorcysta», «List», «Biblia krok po kroku». Джерело: CREDO





## 10 жартів святого Папи Івана XXIII

Римський Папа Іван XXIII мав веселу вдачу, просте селянське походження і гострий язик, що дозволяло йому жартувати на тлі італійської культури. Ось деякі веселі жарти тепер вже святого Папи:

1. Під час відвідин лікарні Папа запитав хлопчика, ким він хоче стати, коли виросте. Хлопчик відповів, що хоче бути полісменом або Папою. «На твоєму місці я б пішов у поліцію, – сказав Святіший Отець. – Адже Папою може стати кожен – поглянь на мене!»

2. «Коли я часом прокидаюсь серед ночі і починаю думати про серйозні проблеми, які існують у світі, я кажу собі: мушу поговорити з Папою про це. Вранці, прокинувшись, я згадую, що Папа – це я».

3. У відповідь репортеру, який запитав: «Скільки людей працюють у Ватикані?» – Папа відповів: «Приблизно половина».

4. Коли кардинал пожалівся, що підняття у Ватикані зарплат означатиме, що простий швейцар отримуватиме так само, як і кардинал, Папа зазначив: «Швейцар має 10 дітей, а кардинал, я сподіваюся, дітей не має».

5. Коли Папа прийшов відвідати друга ввечері у лікарню Святого Духа, монахиня, яка відчинила двері, представилася: «Святіший Отче, я – сестра-настоятелька службниць Святого Духа». Отець відповів: «Щасливі Ви! Яка посада! Я ж усього лише слуга слуг Господніх».

6. Невдовзі після обрання Папою Іваном XXIII прогулювався вулицями Рима. Жінка, яка проходила повз, сказала своїй подрузі: «Боже, який він товстий!» Почувши, що вона сказала, Папа обернувся і промовив: «Мадам, Ви ж розумієте, що папський конклав – це не зовсім конкурс краси».

7. Одного разу він написав: «Є три шляхи, які ведуть до руйнації: жінки, азартні ігри та фермерство. Мій батько вибрав найнудніший».



8. Бувши ще кардиналом та патріархом Венеції, майбутній Папа, розмовляючи якось із багатим місцевим жителем, сказав йому: «У нас є одна спільна річ: гроші. У Вас їх багато, у мене – зась. Але різниця в тому, що мене це зовсім не хвилює».

9. Коли журналіст запитав тодішнього патріарха Венеції, ким він міг би стати, якби прожив своє життя наново, майбутній Папа відповів: «Журналістом». Потім він додав із посмішкою: «А тепер давайте подивимося, чи матимете ви сміливість сказати мені, що, почавши усе з початку, ви стали би патріархом».

10. Офіційний Ватикан сказав, що це «абсолютно неможливо» скликати Другий Ватиканський собор у 1963 році. «Добре, ми скличемо у 1962-му», – сказав Папа. І зробив це.

Католицький Медіа-Центр

### Оголошення

**Ласкаво запрошуємо усіх бажаючих взяти участь молитовних заходах «Таємниця ікони Львівської Богородиці», присвячених вшануванню однієї із найдавніших Богородичних святинь міста Львова, які відбудуться 13-15 жовтня 2017 року.**

**13 жовтня 2017 року**

**12:00 – Конференція «Таємниця ікони Львівської Богородиці» у Львівській духовній семінарії Святого Духа;**

**18:00 – Зустріч ікони Львівської Богородиці в соборі святого Юра. Велика Вечірня з Литією**

**14 жовтня 2017 року**

**10:00 – Архиєрейська Божественна Літургія в Архикафедральному соборі святого Юра (трансляція ТРК «Львів»). Благословення копії ікони Львівської Богородиці для Львівської Архидіоцезії УГКЦ**

**18:00 – Акафіст до Пресвятої Богородиці перед іконою в Архикафедральному соборі святого Юра**

**15 жовтня 2017 року**

**15:00 – Загальноміська вервиця вулицями Львова. Молитовний хід із несенням ікони Львівської Богородиці очолить владика Ігор, Митрополит Львівський. Початок біля храму св. Архистратига Михаїла (вул. Винниченка, 20а).**

Завершення вервиці – на площі перед пам'ятником праведному Митрополиту Андрею Шептицькому, і дальший процесійний супровід ікони Львівської Богородиці до храму свв. Ольги і Єлизавети для зберігання та молитовного почитання.

### Увага!

Протягом 13-15 жовтня 2017 р. оригінал чудотворної ікони Львівської Богородиці буде виставлено для почитання у головному холі відділу Львівської галереї мистецтв (Палацу Потоцьких) вул. Коперника. № 15.



- 45-річчя священства – о. Микола КУШНІР (25.09)**  
**25-річчя священства – о. Михайло СМОЛІНСЬКИЙ (04.09)**  
**25-річчя священства – о. Роман ОЗИМКО (10.09)**  
**25-річчя священства – о. Олег СУХІНСЬКИЙ (04.09)**  
**20-річчя священства – о. Ігор КАЛАШ (28.09)**  
**10-річчя священства – о. Ігор МИКУШ (12.09)**  
**10-річчя священства – о. Андрій МИХАЛЕЙКО (19.09)**  
**5-річчя священства – о. Михайло СЕМЧИШИН (30.09)**
- 70-річчя уродин – о. Іван ДАЦЬКО (09.09)**  
**60-річчя уродин – о. Василь КОВАЛЬЧУК (26.09)**  
**45-річчя уродин – о. Михайло САРАБАХА (19.09)**  
**35-річчя уродин – о. Роман ПРОКОПЕЦЬ (16.09)**

## ОТЦІ-ПУСТЕЛЬНИКИ СМІЮТЬСЯ

«Їж, отже, хліб весело...» (Пропов. 9, 7)

Отець Реденцій жив у монастирі на березі Червоного моря. Він був найумілішим рибакком серед усієї братії, для якої доставляв поживу.

У тому ж монастирі жив знаменитий чернець-астролог, який присвячував усю свою увагу зіркам.

Одного дня отець Реденцій не вийшов на риболовлю. Не вийшов він і наступного дня, і на наступний... Стривожені ченці почали розпитувати його:

– Отче, чому ти не ходиш останніми днями ловити рибу?

– Бо в гороскопі на ці дні говориться, що вони сприятливі виключно для Риб...

Один чернець так сильно боявся старості, що прагнув ніколи не згадувати про свій вік. Одного разу він зустрів іншого ченця і питає його:

– Скільки тобі років, брате, що у тебе таке сиве волосся?

– Мені – п'ятдесят років.

– П'ятдесят років? Що за жахливий вік! При одній думці про нього мене дрож пробірає!

– Чому, брате? У тебе про нього залишилися такі погані спогади?

Одному ченцеві, який звинувачував себе у великій кількості дрібних прогрішень, Йоан Великий зауважив: «Звичайна справа – звинувачувати себе в маленьких прогрішеннях, аби переконати себе в тому, що немає великих».

Молодий чернець прийшов якось до Йоана Великого.

– Отче, – каже він, – багато хто співає нам хвалу. Яку пораду ти дав би мені з цього приводу?

– Ось яку, – відповідає старець. – Коли хтось лиже тобі п'ята, зупини його, поки він не почав тебе кусати.

Один освічений чернець, виходець з Антіохійської школи, запитав якось отця Симеона:

– Отче, як ти думаєш, що таке реальність?

– Це – прекрасна річ, і була б дуже простою, якби люди не взяли собі в голову пояснювати, що це таке.

Одному ченцеві, який заявив про свій намір написати книгу, старець сказав: «Запам'ятай: папір усе стерпить, а ось читач – ні».

Молодий чернець говорить до старця:

– Ти знаєш, отче, що в Олександрії я займався політикою, і що в пустелю я прийшов, аби забути про неї. І все-таки мені до сих пір цікаво, чому політики такі неконкретні у відповідях?

– Тому, – відповідає старець, – що їхня мудрість полягає в тому, аби не відповісти на питання, а мистецтво – в тому, аби не дозволити собі їх задавати.

Молодого ченця, який дуже боявся страждань, отець Даниїл розрадив: «Хто боїться страждань – страждає вже від самого страху!»



Свідоцтво про реєстрацію  
КВ 4266

При передруку матеріалів посилання на газету «МЕТА» обов'язкове!

Над випуском працювали:

головний редактор:

о. Богдан ЛУКОВСЬКИЙ,

літературний редактор

Святослав СМУК,

більше редактор і технічний редактор

Вячеслав Чижевський.

Відгуки та пропозиції надсилати

на адресу:

площа св. Юра, 5, м. Львів,

Україна, 79000,

тел. +38(032) 233-40-73;

e-mail: meta.ugcc@gmail.com

meta\_ugcc@ukr.net

http://www.meta-ugcc-lviv.com

Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати матеріали. За достовірність фактів відповідає автор.

Рекламні оголошення приймаються вичитаними і відредагованими рекламодавцем.

Матеріали не рецензуються і не повертаються.

Редакція може не поділяти думку автора.

Друк: ПрАТ «Видавничий Дім «Високий Замок»

Тираж: 5000 примірників, Замовл. № \_\_\_\_\_